

Natauan babam la omirong Paulo me mai ekelesiap onim Korin

1 ¹⁻²Maun ekelesiap onim Korin, Turuo Paulo, turuo apostolo ang Karisito Iesu. Na kan ang, tomarikong Morowa meba betang apostolo. Turuo ga papa ruang Sostenis la omiring uriro babam me maun ekelesiap la maionama Korin. Karisito Iesu la mikosarong ga mibabaim, ga miteong mimi kan am, ga mirier inamaniap ganam na mirier pialap ganam la mime marik iro bonim a Ila Kakani buang Iesu Karisito. Irie ila kakani maiang ga buang gat. ³Naing aime Morowa Ira buang, ga Ila Kakani Iesu Karisito, litie la eba lialang ubonuvarap ga malina miun.

Paulo la ivo temaieng me aun Morowa

⁴Ira Karisito Iesu la ualo Morowa ubonuvarap ang miun. Are ratmat ga tivo temaieng me aun Morowa mar mirie lap me milam. ⁵Memani, uriro ties ang Karisito la paramo me miun, misuvarang Morowa ma mirier pagap am meba ovaikming ties ang ga non ara tiesiap mim o bais ga non ara agariap mim. ⁶Memani, ties ang Karisito la ovaikpang me miun, urio la ionama ra maranit na dalap mi ganam. ⁷Are ratmat ga tala kan kagesming o noba kamniap ang Muranama titot, na tara la man auanmila Ila Kakani buang Iesu Karisito la eba betang la uakap. ⁸Eba mingangas ang ga eba mionang maranit puoieng na tara la eba ne ba, ga eba tale mimaning kiribas la tiesmeng kirat na la ang Ila Kakani buang Iesu Karisito. ⁹Morowa la mimarikong meba iat mionang ga namurit ba dalap mi ga Poi ang a Iesu Karisito, Ila Kakani buang. Ga eba mavuoang Morowa mirier pagap la tiesong eba makosarang.

Buat netaratming tapmat kabirana mi

¹⁰Ekelesiap papap tuam, na bonim a Ila Kakani Iesu Karisito, tiestung maranit me milam gare ro, Mimi ganam le agoming tavuk o mukmukanim o ties ga miaramang ties un namurit dalap. Buat neratming

tapmat kabirana mi. Mionang iat maset un namurit agat ga namurit dalap. ¹¹Ekelesiap papap tuam, non teip ga magaulap na gar ang Kloë la tomelo namo mimaning nebuknulap la iot kabirana mi. ¹²Tiestung gare ro. Memani, mimi ganam la neminam o ties kabirana mi gare ro, Megama mirie, "Turuo ang Paulo." Pa mirie la megama, "Turuo ang Apolos." Pa mirie la megama, "Turuo ang Kepas." Pa mirie la megama, "Turuo ang Karisito." ¹³Are mani? Atabo Karisito la avuotmeng na napup na napup, a? Atabo turuo Paulo la tuvara iro maiogun meba miagaralie, a? Atabo omila nuvietiap na bonim tuo Paulo, a? Karuk kan migat. ¹⁴Kabirana mi la tuavariat Kirisipo irie ga Gaio. Pa non inamaniap la karuk. Met iriro muana, tivo temaieng me ai Morowa. ¹⁵Are ratmat ga karuk ma noba teip la eba tiesmeng la omela unuvariap na bonim tuo. Karuk. ¹⁶Migat, tuavaria gar ang Sitipano gat. Pa tale tira inagat tuavaria noba. ¹⁷Memani, Karisito la tale kan tosagaong meba tavarem inamaniap. Karuk. Tosagaong it meba taramang bais ula muru. Pa tale kan tuaramo ties gare teip o agat onim na uro kimanam la mime maiaramo. Memani, leba taramang ties gare tiro, eba betieng maiogun ang Karisito gare ba pagat agarit.

Karisito irie kukunim ang Morowa

¹⁸Tie, bais o maiogun, eba betieng gare ba ties o bangut ira ma teip la namo ioumeng. Pa bubuo inamaniap la ina bulagiong Morowa, urie la kukunim ang Morowa. ¹⁹Memani, omirmeng na Babam ula puaru gare ro,

"Eba okiraraang agat maiong teip mila agat ang ga eba ovugutara uaraki maiong teip la memanim papot ma non ara uarakiap."

Aisiaia 29:14

²⁰Lagi migana o agat ula muru? Lagi migana ila oit maset maimai? Lagi migana onim na irie tara la ume uaramo ties? Karuk kan a noba. Migat, Morowa la okosarong agat maiong teip onim na uriro kimanam meba betieng gare ties o bangut. ²¹Iro agat ula muru ang Morowa, inamaniap onim na kimanam la tale kan puomeng meba ameira Morowa o kan agat maiong kan. Are ratmat ga Morowa la naong meba ina malagiang inamaniap la namo naganmeng iro bais ula muru la pame bais o, uriro la oagatmeng inamaniap na uro kimanam gare ties o bangut. ²²Memani, Iudaiap la mitara mime mamaranim la megae magimameng pagap o turupnuabap, pa mirie Grikip la mime mamaranim meba uisinmeng me unirap ula mumuru. ²³Pa pava la pame bais o bais ula muru ang Karisito Iesu la uvara ra iro maiogun. Ira ma Iudaiap, urio bais ula muru la are ties ula kiro meba oirakieng agat maiong. Pa ira ma teip la tale onim Iudaia, urio ties la aret ties o bangut. ²⁴Pa bubuo Iudaiap ga Grikip la bupto marik ang, Karisito Iesu irie ngangas ang Morowa, ga

agat ang ula muru. ²⁵ Memani, uriro “bangut” ang Morowa la okurupin agat ula muru maiong teip. Ga “palala” ang Morowa la okurupin kukunim maiong teip.

²⁶ Ekelesiap papap tuam, eba agatming me tavuk ang Morowa la mimarikong tinan meba betming gare inamaniap am. Tale papot mi la memaning agat ula muru na irap ma teip onim na uro kimanam. Ga tale papot mi la memaning ngangas meba maagamelie inamaniap. Ga tale papot mi la mavarangemeng na gar ma numeilup la memaning bonim la kakanu. ²⁷ Pa Morowa la maiteong mirie inamaniap la memaning agat ula bangutieng na uro kimanam meba mamuliaba migat teip la memaning agat onim na uro kimanam. Ga ume maite mirie inamaniap la tale memaning ngangas na uro kimanam meba mamuliaba teip la memaning ngangas. ²⁸ Ga ume maite mirie inamaniap la tale memaning bonim ula kakanu, ga mirie la mime kikis inamaniap maime ga mirie la are inamaniap agarit. Met iriro tavuk, ume makosar Morowa meba makiraraang teip la memaning agat ula muru ga bonim ula kanu ga ngangas ula kanu meba betmeng it gare pagap agarit. ²⁹ Are ratmat ga karuk a noba migana la puoong meba tevienang na irap a Morowa. ³⁰ Morowa la tale bulagiong muana iro agat buong ula kanu o tavuk buong ila muri. Kauk kan maset. Pa met uriro ubi irie kan la okosarong, bukosarong meba bunang ira Karisito. Ga irie kan Karisito la uabu agat ula muru ang Morowa na dalap buo. Ga ira a Karisito, buiva inamaniap mila puvuvum ga betbuong inamaniap am mila babaum. Ira kan la ina busauong. ³¹ Aret umir na Babam ula puaru la tiesieng gare ro,

“Migana la namo tevienang, temaieng le tevienang ira Ila Kakani.”

Jeremia 9:24

Paulo la uaramo ties o maiogun

2 ¹Ekelesiap papap tuam, tara la tula mi ga baistung o ties o kagonuriap ang Morowa mi. Pa tale kan baistung o non ara non ara ties meba miladantang. Ga tale kan baistung o agat ba ula muru ula kakanu maiong inamaniap. ²Tale okosartung gare tie. Memani tuburio agat tung gare ro, Tara la tunama kabirana mi, buat gat agattung ira ma non ba pagap. Karuk. Pa namurit it paga: Eba masingtala a Iesu Karisito ga ties migat la asapmeng iro maiogun. ³ Ga tara la tunama ga mimi ga ubirung, tale mating ngangas ira ma neip tuo, are ratmat ga mitara didirtung ga turau. ⁴ Ga ties la tuaramo ga ties ula mumuru la ovaiktung, urie la tale okosartung a tavuk maiang teip la ame agat onim na uro kimanam, meba maigorila agat tung ula kakanu agarip mim. Karuk. Misingtuala a Muranama Ila Babai ga ngangas ang la eba ovaikang ties tung ga eba arakiming muana o. ⁵ Okosartung gare tiro meba tale iot nagan ming iro agat ang migana, karuk, pa iro kan kukunim ang Morowa

Muranama Ila Babai la ualo agat ula muru buun

⁶Pa me agat ula muru, tiespang ume agat kabirana ma mirie teip ga magaulap la mamaranu nagan maiong ira a. Pa tale tiespang ume agat ula muru onim na uro kimanam o agat maiong mirie mila uke onim na uriro kimanam la namo sivutmeng. Karuk. ⁷Pa tiespang me agat ula muru ang Morowa la iot ga kagoiri a tara ila laklage ga tale omeit teip ga magaulap. Pa aiteong ara Morowa iriro meba alang bonim ula kanu buun, na tara la tale ka okosarong kimanam. ⁸Karuk kan ma noba teip mila uke na irie tara na uro kimanam la omeit uriro agat ula muru. Karuk kan. La omeit, tie tala kan asapmeng Ila Kakani, irie la muana o bonim ula kanu iro maiogun. ⁹Are non ties la omirmeng na Babam ula puaru la tiesieng gare ro,

“Marangaong Morowa pagap maiam mirie la nameng aime gare ro,
Mirie pagap la tale magimameng irap ga tale mepto kigip, la tale
kan betmeng iro agat maiong teip gat. Karuk.”

¹⁰Me paun, uriro ties la kagoiri, pa met ubi ang Muranama Ila Babai Morowa la pasingulara o. Eva, Muranama Ila Babai la ume maraki mirier pagap ganam ga mirier agarip mila kagomeri gat am Morowa. ¹¹Miptang! Man migana la mait agarip am non ara migana? Karuk kan a noba. Pa irie muranama kan a iriro migana la ut ana iriet la mait. Aret tie, karuk kan a noba migana la mait agariap am Morowa, pa Muranamat ang Morowa la mait. ¹²Me palam kan, tale kan apala muranama onim na uriro kimanam. Karuk. Pa apala Muranama la mavo aun Morowa meba mapera mirier kamniapup la ualam Morowa agarit paun. ¹³Titot la tiespang me miruo kamniapup. Pame bais ma miruo tiesiap la ualam Morowa paun. Pa tale balspang o ties la muio iro agat ula muru ang migana. Karuk. Pa balspang o uriot ties la pasingularat Muranama Ila Babai. Are ratmat ga pame ovaik ties ang Muranama Ila Babai me maun teip la memaning Muranama Ila Babai la unama ga mirie. ¹⁴Pa migana la tale uara Muranama Ila Babai, tale kan ume aula paga ang Muranama Ila Babai. Karuk. Memani, ui iriro paga gare paga o bangut ga tale puoong la eba arakiang. Memani, opala uriro ties aun Muranama. Are ratmat ga migana la tale amaning Muranama, tala kan puoong meba aera muana o uriro ties. ¹⁵Eva, migana la amaning Muranama Ila Babai, ume mavuvuo mirier pagap gare man paga la muri ga man paga la kire. Pa tale kan puoong noba migana meba avuvuoang migana la amaning Muranama Ila Babai.

¹⁶ “Miptang, aga la mait mirier agarip am Ila Kakani meba
puoang le asingala ma? Karuk a noba. Pa pavat la pamaning ara o
urie agat la amaning Karisito.” Aisaia 40:13

Aduratbuong tavuk o nekaronulap kabirana buo

3 ¹Tie, papap tuam, tinan la tale kan puorung meba talang ties miun gare la tume tualo ties maun teip la ame Muranama. Kauk.

Memani, tale puoming meba miptang ga oarakiming ties ula mamaranu, ga man agatming me tavuk onim na uro kimanam. Are ratmat ga tale kan puorung meba talang ties miun gare tie la tume tualo ties maun teip la dusmeng maranit iro nagan ira Karisito. ²Tualo burunam a sisima. Tale kan tualo parak ula mamaranu miun, muana la tale kan puoming me parak ula mamaranu. Kadiktung titot me milam, memani tale kan puoming. ³Memani, Man mionama ka na tavuk ma dalap mila tatalim. Eva, tavuk ma dalap mila kiram ga ties o nebuknulap la iot ka kabirana mi. Met iriro tavuk, man tesingmiala gare mimi inamaniap onim na uro kimanam ga mime amiuluan tavuk maiang inamaniap onim na uro kimanam. ⁴Miptang, non migana kabirana mi la ugama, "Aruluan Paulo." Pa non migana la ugama, "Aruluan Apolos." Met iriro tavuk, man tesingmiala gare mimi inamaniap onim na uro kimanam.

⁵Tie, Apolos irie aga? Turuo Paulo, turuo aga? Iit teipien o ubi angan Ilia Kani. Irie la ualo non ara non ara ubi iun narit narit ga iro uriro ubi ing la naganming ira Morowa. ⁶Tulio kabo o parak, pa Apolos la ualo burunam un. Pa Morowa la okanirong. ⁷Are ratmat ga buat avienming migana la ulio kabo o parak, o migana gat la ualo burunam, irie gat la tale amaning bonim. Karuk kan. Pa avienming Morowa, iriet namurit la osiksikong kabo o parak ga amaning kukunim meba makosarang inamaniap ga naganmeng ira a. ⁸Pa migana la ulio kabo o parak ga migana la ualo burunam, iat it nevuoliong. Ga litie ut narit narit leba olila uniap aun Morowa me ubi la okosarliong. ⁹Eva, Apolos ga turuo, iit iat la ubi ing ga Morowa. Pa mimi gare ubi ang Morowa ga mimi gare luguan ang la irilia Morowa.

Migana o ubi na luguan o lotu la kauna gare etumar

¹⁰Iro ubonuvarap ang Morowa la ualo toun,bettung gare etumar la amaning agat ula muru ga turilia maset luguan, ga turiliam labinap. Pa non migana la akosarong luguan tatuan nakap bo miriro labinap. Pa mirier inamaniap ganam narit narit le maset temamalienmeng are mani ga akosarmeng luguan mabuo miriro labinap. ¹¹Mirie labinap la turiliam ara, pa karuk kan a noba migana la puoong meba ina eraling noba labinama, iriet Iesu Karisito. ¹²Are ratmat ga noba teip la eba meraling luguan nakap mabuo miriro labinap a gol, ga a silva, ga ma tadasip mila maiba kakepup mapat, ga ma kuguop, ga o kibabam, ga ma pasip a wit. ¹³Tie, tubiat ubi maiong teip ganam narit narit la eba betieng la uakap. Memani, na la Morowa la oiteong meba abum teip ga magaulap na ties, urio la la eba betieng gare kit. Ga urio kit la eba mavuvuoieng luguan maiam mirier teip ganam, meba marakimeng pagap la maiabuam mabuo miriro labinap la migat o karuk. ¹⁴Leba akosarang migana ba luguan bo iruo labinama ga tale suamong luguan ang, tie, iruo migana eba oala

uniap ula muru. ¹⁵ Pa leba suamang luguan ang migana ba, tie mirier ubiap ganam am iriro migana la eba kiribasmeng. Pa Morowa la eba ina alagiang iriro migana, ga eba betang are migana la ina ubuat a na kit.

Ekelsiap la mirie luguap o lotu am Morowa

¹⁶ Mimi gare luguan o lutu ang Morowa, ga Muranama ang Morowa la ut tapma na dalap mi. Atabo tale amit iriro, a? ¹⁷ Leba akiraraang migana ba luguan o lotu ang Morowa, tie eba gat akiraraang Morowa iriro migana. Memani, luguan ang Morowa la babai maset. Pa iruo luguan la mimit teip ga magaulap. Ga mimi kan la kamina gare luguan o lotu ang Morowa.

Baraba miavio bonim a migana ba me nakap

¹⁸ Baraba tevanaming. La noba migana kabirana mi la auluan tavuk onim na uriro kimanam ga teagatang ga amama, “Mating agat ula muru”, tie mumuru le lake betang gare ba migana ila bangutang na irap ma inamaniap onim na uro kimanam. Leba amamarie, tie eba betang gare ba migana ila agatang maset na irap a Morowa. ¹⁹ Memani, agat onim na uro kimanam, urie agat o bangut na irap a Morowa. Eva, umirmeng na Babam ula puaru gare ro,

“Ume mapasina Morowa teip la memaning agat ula muru o non ara non ara agat ula muru maiong kan.” *Job 5:13*

²⁰ Pa umirmeng na Babam ula puaru gare ro,

“Ila Kakani la oit agat ula muru maiong teip o agat la pagat agarit.”

Sam 94:11

²¹ Are ratmat ga baraba uavio noba bonim a migana ba. Karuk. Memani, mirier pagap ganam la mim it. ²² Paulo ga Apolos ga Petro ga uro kimanam ga ninimiap ga nuvarap, ga pagap la maiot titot ga pagap la eba betmeng tubiat, mirier pagap ganam la mim it. ²³ Ga non gat paga, mimi am Karisito, pa Karisito la irie ang Morowa.

Ila Kakani kan la ume mavuvuo teip am o ubi

4 ¹ Are ratmat ga teip ga magaulap le parakimeng gare teip o ubi am Karisito ga ubi la okosarpang urie la eba uialeng maset mabuo tiesiap mila kagomeri am Morowa. ² Tie, migana la okosarong ubi ang noba migana, eba maset ouluan ties ang Ila Kani ga maset okosarang ubi ang un dalap migat. ³ Leba mima avuvuoming tavuk tuang, o leba mema mavuvuomeng non teip ga magaulap tavuk tuang na ties, tala kan arrot kadiktung. Turuo gat la tale kan tume avuvuo tavuk tuang kan. ⁴ Migat, turuo la tale orit kiribas ba rung, pa tala kan ties tung gare ro, “Turuo migana ila puvuvui.” Ubi meba tovuvuomeng la ubi kan ang Ila Kakani. ⁵ Are ratmat ga baraba avuvuoming tavuk maiang non teip, muana la tale

ka betieng la o dus na ties. Auanmila tara la eba muong Ila Kakani ga aram mirier pagap ganam mila kagomeri la maiot na arubu ga eba abum la uakap na lalabie. Ga eba gat ovaikang agat maiong mirier teip ganam la uakap. Na iriro tara la eba mavuvuoang Morowa ubiap buam ga bubuo narit narit eba abula a dadema o “temaieng” aun o karuk.

⁶Ekelesiap papap tuam, tiestung ara me ilam, turuo ga Apolos la miagailie meba amira non tavuk ira ii. Are ratmat ga agatming me ilam ga amiuluan tavuk ila puvuvui are umirmeng na Babam ula puaru la tiesieng gare ro,

“Buat orupmiaba urio ties ang Morowa.”

Are ratmat le buat non migana ba kabirana mi le ovienang bonim a kan ga einiang bonim a noba. Karuk. ⁷Miptang, aga la nouabu meba nonang gare ba migana ila kakani? Ga man paga la tale nuara aun Morowa? Pa leba migat ba nuaram mirier pagap ganam aun Morowa, tie memani ga nuavio bonim nuo kan, are la nunuo kan la nomuana ma miriro pagap? ⁸O, Kadik! Atabo dakming ara ma pagap mila murum la naming meba mamila! Atabo mimanim ara mirier pagap ganam ga pakurupmin ga betming ara gare orongup. O, kadiktung me iriro tavuk ming! La mionamar gare teip mila kanim migat, tie pava gat le iat ponang gare ba teip mila kanim ga mimi. ⁹Pa tale kan betpang gare mimi. Agattung it gare ro, Morowa la pauabu Apostolop ga ponama lagorang migat. Ponama gare karorama la umaiat a ga mauanpala meba pamenamung ga paving. Me iriro tavuk, mirier teip ga magaulap ganam na uro kimanam ga angelop gat la eba ogimameng nuvarap pang ga oagatmeng gare paga agarit: ¹⁰Na bonim a Karisito, ponama gare migana ila bangutong, pa mimi la mionama gare migana la amaning agat a tavuk ang Karisito. Tale kan pamaning ngangas, pa mimi teip la mimaning ngangas. Mimaning bonim ula kakanu, pa pava la tale kan pamaning bonim. ¹¹Tinan ga puoieng titot, pame tafa me parak ga pame oparama me tapnuap ga kagespang ma burap ga pakirarameng kirat ga karuk kan a luguan ba meba ponang ana. ¹²Ga pame okosar ubi ula mamaranu ma kilalap pa kan. Na tara la mime ties o karan me palam, tie pame marik meba magiginarang Morowa. Na tara la mime pakirara, tie pamet paviam miruo giginanimup pa tale pame papulo a tavuk ila kire. ¹³Na tara la mime ties kikirat me palam, tie pamet palo ties ula mumuru maun. Met iriro tavuk, betpang gare palinim migat onim na kimanam ga paratauna la magomeng na irap ma inamaniap. Eva, ponamat gare rie tinan ga muio puoieng titot.

¹⁴Tale kan omirtung uriro ties meba mimotmuliraba. Karuk. Miptang, mimi gare lop tuam la narung migat maime, are ratmat ga tuga temum dalap mi meba agatming uakap. ¹⁵Mirulo maranit gare ro, Mimanis papot ma teip o usingnualap meba misingmaiala a tavuk ang Karisito,

pa tale mimanim papot irap. Karuk. Ira Iesu Karisito, turuo la bettung gare ira ming ga mimi la betming gare lop tuam. Memani, ovaiktung bais ula mumuru me miun. ¹⁶Are ratmat ga tuga temum dalap mi meba agimaming maset tavuk tuang ga amiuluan. ¹⁷Met iruo muana ga asagarung Timoti ga ula mi. Irie gare kulot tuang la mitara narung aime, ga ume uale maset bo ubi ang Ila Kakani. Eba ina emum agarip mim ira ma tavukup la tume maruluan ira Iesu Karisito, mirie tavukup la tume masingtuala teip ga magaulap na luguap o lotu na mirie pialap meba mameuluan. ¹⁸Atabo non mi la pringesngesmeng tapmat ga agatmeng turuo la eba tale puorang meba tala migimarang. ¹⁹Pa leba naang Ila Kakani, tie eba tala mi kakalait. Ga tara la eba tala mi, tale tula meba taptam tiesiap maiam miruo teip la pringesngesmeng ga tevienmeng. Karuk. Eba tala mi meba maigattang, memaning man kukunim. ²⁰Memani, inamon ang Morowa la talet paga met nuloiap agarit. Karuk. Pa irie paga o ngangas. ²¹Tie, naming meba akosartang man tavuk? Atabo naming meba tarang karanam ga tala mi ga mivuvuttaling? O mimi la naming meba mating tavuk o na me milam ga tala mi aun tavuk a malina?

Korinitop le apugutmaiara migana ila kire

5 ¹Tupto la gasmeng a non ara tavuk o sadak la betong kabirana mi la are ro, Non migana kabirana mi la ume olagi magabun ang ira ang ga ula duriong ga urie. Irie tavuk la mitara kire ga teip ga magaulap gat la tale naganmeng ira Iesu la buat akosarmeng. ²Are ratmat ga mumuru le miairang pringesnges ga miliba, ga mumuru le akalaming iriro migana la akosarong iriro tavuk ila kire, meba tale onang gat ga mimi. Pa buat okosarming gare tie. Karuk. ³Migat, neip tuo la maionama kakaliat miluo, pa muranam ruo la unama ga mimi. Ga are la tunama migat ga mimi, ga avuvuorung ara iriro migana la akosarong iriro tavuk. ⁴⁻⁵Aret tie ga tulo na bonim a Iesu Karisito Ila Kakani buang gare ro, Na tara la okosarming pasei, tunama ga mimi na muranama ruo ga na ngangas ang Iesu, Ila Kakani buang. Ga buabung iriro migana na kilan a Satan, meba ualeng Satan abuo ga kiram ba neip a. Leba okosarbuong gare tiruo, tie eba ina alagiang Morowa muranama a iruo migana na la la eba ina terigiang Iesu Ila Kakani buang me na uro kimanan.

⁶Miptang, tale kan mumuri iruo tavuk la tevienming agarit. Are mani? Atabo tale kan omit tatak it is la ime makosar purulup ga mime bokmaiara, a? ⁷Are ratmat ga apugutmiara is ila tatali ga agoming. Ga eba kamina gare purun la karuk o is una ga eba mionang gare ba purun ula nou. Memani, Karisito, irie sipsip me la o pasova la akosarmeng ara lavang ga uvara ra meba maduratang kirinimup buam. ⁸Are ratmat ga ninimiap buong le aiuluan tavuk maiang teip la urangameng me urio la

ula kakanu o lotu. Eba kan maduratbuong kiribasiap ganam ga mirier tavukup mila kiram na ninimiap buong, are teip la mime mavugutmaiara mirier isip la tatalim na luguap maiam na tara la namo urangameng me urio la ula kakanu. Are gat to, eba akosarbuong tavuk ila babai ga tiesbuong o ties migat gare purun ula nou la tale ame is.

⁹Na non babam la omirtung me miun la tugama, “Buat nemiganming ga teip la mime akosar tavuk o sadak.” ¹⁰Pa tale kan tiestung meba mamiolaing mirier teip ga magaulap onim na uro kimanam la mime akosar tavuk o sadak, ga teip la mitara nameng meba mamela papot ma pagap ga meranam pagap maiam non teip ga magaulap, ga mime lotu me mai morowap o kakarabunim. Karuk kan. La igamario muana o ties tung ga mima mamiolaing migat miruo teip gare tiruo, tie eba omiolaing migat urio kimanam. Memani, mitara papot ma teip ga magaulap la mime makosar miriro tavukup na uro kimanam. ¹¹Pa talet tiestung maime teip ga magaulap la tale naganmeng ira Iesu. Tie, muana o ties la omirtung la igamaro: La noba migana la ume teiva irie ekelesia papa ming pa ume akosar tavuk o sadak, o ume na me pagap maiam non teip, o ume lotu me ira ma morowap o kakarabunim, o ume uaramo ties o nepuke, o ume tapu ga menong, o ume uranam pagap maiam non teip. Tie, buat mionama iat ga iriro migana. Karuk. Ga buat parakming ga iriro migana la are tiruo. ¹²⁻¹³Inagat mirulo, tale kan tiestung togo maime teip ga magaulap la tale naganmeng ira Iesu. Memani, ubi rung la tale meba mavuvuorung tavukup maiam inamaniap la maionama tapma lavie o lotu. Karuk. Pa ubi o uvuvuo ma tavukup maiam ekelesiap la maionama na lotu, atabo urie la tale ubi ming migat? Morowa kan leba avuvuolang tavuk maiam teip la maionama tapma lavie o lotu. Pa mimi le makalaming miriro teip mila kiram kabirana mi. Memani, umirmeng na Babam ula puaru gare ro,

“Akalaming iriro migana ila kire kabirana mi.”

Lo 17:7; 19:19; 21:21; 22:21-24; 24:7

Buat miabuam ekelesiap papap mim na ties

6 ¹Tie, kadik maset aime tavuk ming. La noba ekelesia kabirana mi la giginam dalap a me noba ekelesia ga amaning ties ula mamaranu aime, tale kan ume mamarik inamaniap am Morowa meba avuvurameng iriro paga. Pa ume ula mai teip o uvuvuo o ties ga okosarong ties na irap ma teip la tale naganmeng ira Morowa. Pa tale kan amaning mulinubap me iriro tavuk ang. ²Bubuo teip ga magaulap am Morowa eba avuvuobuong tavuk maiang mirier inamaniap onim na kimanam, atabo tale amit iriro, a? Migat, eba avuvuoming tavuk maiang mirier inamaniap onim na kimanam. Leba are ba rie, tie, memani ga tale kan puoming meba ovuvuoming uriro tatak it ties? ³Eva, eba gat

avuvuobuong tavuk maiang angelop, atabo tale amit iriro? Migat, eba avuvuobuong tavuk maiang. Ga leba are ba rie, puobuong migat meba ovuvuobuong migat ties ma pagap o urio kimanam. ⁴Are ratmat ga leba puobuong migat meba ovuvuobuong migat ties ma pagap o urio kimanam, memani ga mime mialo ubi o uvuvuo o ties maun teip la tale maionama maset ga mimi ga tale kan memaning bonim ula kanu na lotu? ⁵Mimi la buat okosarming gare tie! Are ratmat ga tuaramo uriro ties meba mimuliraba. Pa are mani? Atabo karuk kan a noba migana kabirana mi la amaning agat ula muru la puoong meba ovuvuoang ties la betieng kabirana lie papapien angan? ⁶Atabo met iriro muana ga non papa la ume uralia non papa na ties, ga okosarliong uriro ties na irap ma teip ga magaulap la tale naganmeng ira Karisito, a?

⁷Eva, mime miabuam papap na ties ga irirot i tavuk la kiribasming ara maset na irap a Morowa! Mumuru le miairam meba mikiribasmeng. Mumuru le miariam meba meranam pagap mim. Ties tung la migat o. ⁸Pa buat akosarming gare ties tung. Mimi kan la mime okosar kiribas ira ma non teip ga miranam pagap maiam. Eva, mime akosar tavuk gare tiro ira ma ekelesiap papap mim migat. ⁹Inamaniap la mime akosar tavuk ila kire, tala kan maiobu na inamon ang Morowa. Atabo tale kan amit? Buat tevanaming kan. Tavukup maiam inamaniap la tala kan maiobu na inamon ang Morowa la are ro: Mime akosar tavuk o sadak, ga mime lotu me mai morowap o kakarabunim, ga mime ogirip magi, ga teip la mitara mime na meba nemaiaba, ga teip la mime akosar non ara non ara tavuk o mulinubap ga non teip. ¹⁰Ga teip o pula ga teip la mime tebuk me pagap maiam non teip. Ga teip la mime men ga teip la mime ties kirat maime non teip, ga teip la mime meranam pagap maiam non teip, miriro inamaniap ganam la tale kan puomeng meba maiobung na inamon ang Morowa. ¹¹Migat, tinan non mi la mime makosar miriro tavukup gare tiro. Pa titot Morowa la migosong ara ga betming gare kan teip am migat. Are ratmat ga omila ra bonim gare teip mila puvuvum ga teip mila babaim na bonim a Ila Kakani Iesu Karisito ga iro kukunim ang Muranama kan ang Morowa.

Neip buo la mirie luguap am Muranama Ila Babai

¹²Non migana la ume ugama, “Mirier pagap ganam la narung meba makosartang, tie mumurum it meba makosartang.” Urio ties la migat o, pa tale mirier pagap ganam la eba aagamelie ga eba onang maset. Mirier pagap ganam la mumurum it meba makosartang, pa tala kan tuaira paga ba meba ualeng tobuo. Karuk. ¹³Non migana la ume ulo gare ro, “Paparak urie la bume masuvar karip buo, pa karip buo la mime omela paparak.” Urio ties la migat o, pa Morowa la eba itamungan litie iat. Ga mirier neip buo la ualam Morowa buun tale meba akosarbuong

tavuk o sadak. Karuk kan. Neip buo le ubimeng maset meba avienmeng Ila Kakani. Ga Ila Kakani kan la maset uale mabuo neip buo.¹⁴ Iro kan ngangas ang Morowa, ina imua Ila Kakani na una ga ina inim. Are gat tie, Morowa la eba ina buemung gat.¹⁵ Atabo tale mamit neip mi la napup ma neip a Karisito? Aret tie ga leba taram noba napup ma neip a Karisito ga makosartang meba parepmeng iat ga neip o magabun o sadak, atabo iruo tavuk la mumuri, a? Karuk kan migat.¹⁶ Migana la parepmeng neip a ga neip o uriro magabun o sadak, irie la betong gare la namurit neip a ga urie. Atabo tale omit uriro? Uriro ties la migat o. Memani, umirmeng me magi na Babam ang Morowa gare ro,^a

“Litie la eba betliong ga limaning namurit neip.”

¹⁷Are gat to, leba migana ba la parepong ira Ila Kakani, litie la eba betliong namurit it muranama. ¹⁸Are ratmat ga mimi le igoming auluo tavuk o sadak. Memani, mirier non kirinimup la ume makosar migana la tale maiot na neip a. Pa migana la ume akosar tavuk o sadak, irie la okosarong kirinim ira ma neip a kan ga makiraraong maset. ¹⁹Miriro neip mi, mirie la luguan o lotu ang Muranama Ila Babai la uala Morowa miun. Atabo tale kan omit uriro? Uriro ties la migat o. Are ratmat ga mimi la tale ming kan. Karuk. ²⁰Morowa la misouong o uniap ula kakanu maset. Are ratmat ga mimi le miaving bonim a Morowa ma tavukup la mime makosar ma neip mi.

Tavuk o magi

7 ¹Tie, me miriro pagap la mamirming na babam ming, titot tuga tapulang are ro: Temaieng it leba tale ama magiang migana ga magabun. ²Pa tavuk o sadak la man betong ga kakani kabirana mi, are ratmat ga tiestung me mirier teip narit narit le memaning magabun ba maiong kan. Ga mirier magaulap narit narit le memaning migana ba maiang kan. ³Neip a migana la iam kan magabun ang, are ratmat ga buat magaong neip a me magabun ang. Are gat to, neip o magabun la am kan lai iang. Are ratmat ga magabun gat la buat magaieng neip o. ⁴Magabun la magiieng ara, urie la tala gat uiale bo neip o kan. Karuk. Lai iang kan la uale bo neip o. Are gat to, migana la magieng ara, irie la tala kan uale bo neip a kan. Karuk. Magabun ang kan la uiale me neip a. ⁵Mimi ekelesiap la magieng ara, baraba obunakming na ma neip kabirana lie uon. Pa leba namurit ba dalap me meba obunakmang na ma neip a tara ila papoit meba okosarmang ubi o marik, urie la temaieng. Pa tubiat ga eba ina mabolamang neip me. Babun tale maset puomang le umaleng bo neip me gat, ga eba mevuvuoang Satan. ⁶Uriro ties la tuaramo, la mimariktung meba oagatming, pa tale are maimai. ⁷Narung me mirie

^a 6:16 Gen 2:24

teip ga magaulap meba maionang ga tala kan magimeng gare turuo. Pa Morowa la ualam non ara non ara kamniapup maun teip ga magaulap narit narit. Non migana la uaro non kamniap, pa non migana la uaro non ara kamniap.

⁸ Pa me teip ga magaulap la tale magimeng ga magaulap mila mevara ra laip maiam, tuga tiestang gare ro, Leba maionang ga tale magimeng are turuo, eba mumuru ba. ⁹ Pa leba tale puomeng meba umaialeng maset bo na me neip ma, mumuru le magimeng, urie gat la muru. Babun temaiara dalap ma ga akosarmeng tavuk o sadak.

¹⁰ Pa me teip ga magaulap la magimeng ara, tualo uriro maimai pa uriro maimai la tale kan maimai rung kan. Karuk. Maimai ang Ila Kakani. Tiesieng gare ro, “Magabun la tala kan aiolai lai iang.” ¹¹ Leba aiolaing ara, ebat man ionang gare tie ga tala kan magieng. Pa leba tale are ba rie, tie, ina teriglieng me ai lai iang ga ionang ga namurit ba dalap o ga irie. Ga migana gat la buat oulai kuala ang.

¹² Pa me mirie non teip ga magaulap, turuo kan la tiestung, tale kan ties ang Ila Kakani. Tuga tiestang gare ro, Leba noba papa la magieng pa magabun ang la tale naganisieng ira Karisito, pa naieng magabun meba ionang ga irie, tie tala kan oulai uriro magabun. ¹³ Are gat to, leba noba magabun la magieng pa tale naganong lai iang ira Karisito, ga leba naang meba onang ga urie, tie baraba aiolai magabun migana. ¹⁴ Memani, migana la tale naganong pa eba betang ga babai ba iro nagan ieng kuala ang. Pa magabun la tale naganisieng la eba betieng ga babau ba iro nagan ang lai iang. Leba tale are ba rie, tie eba tale babaim ba lop mim na irap a Morowa. Karuk. Pa titot la maionama ga babaim ara.

¹⁵ Pa leba migana ba la tale naganong ira Karisito ga naong meba oolaing kuala ang o lai iang, tie temaieng le oolaing. Leba betang tavuk lare tiro, tie, karuk ara o maimai ba la eba tiesang mamarani me ai papa ang meba onang na uro magi ang. Pa Morowa la mimarikong meba amiuluo tavuk a malina meba mionang teteiliat ga non teip ga magaulap. ¹⁶ Nunuo magabun, atabo puonung it meba aganalie lai nuang ga betang migana ang Karisito o karuk? Urio la tale onit. Ga nunuo migana, puonung it meba oaganalie kuala nung ga betieng magabun ang Karisito o karuk. Urio gat la tale onit.

Mimi le mionang na nunamap ming la ovuotong Morowa me ira mi

¹⁷ Pa mimi narit narit le man mionang busit na nunamap ming la ovuotong Morowa me ira mi, ga man okosarming ubi la mimarikong Morowa meba okosarming. Uro ties o maimai la tume tuabu na mirier lotup ganam. ¹⁸ Atabo noba migana kabirana mi la akasaumeng ga tubiat naganong ira Morowa? Tie, tala gat agoong kaguma o kasau ga onang gare migana la tale akasauong. Atabo noba migana kabirana mi

la tale kan kasauong ga amarikong Morowa? Tie, tala gat akasaumeng.

¹⁹ Memani, tavuk o kasau, iriet paga agarit. Ga tavuk o tale kasau, irie gat la pagat agarit. Pa tavuk meba teiluo maimai ang Morowa, irie la pagat migat. ²⁰ Mumuru le man onang ka migana na nunamap ang garet tara la naganong ira Morowa, ga buat oigorula uriro nunamap ang. ²¹ Atabo betnung ara are migana la naganong ira Morowa na tara la nunama gare migana o ubi agarit o usaga? Tie, baraba giginam dalap nuo me iriro. Pa leba ame ba alang meba onolaing ubi o usaga, tie mumuru le onouluo uriro alang. ²² Mirulo gare ro, memani, togo non migana la unama gare migana o ubi agarit o usaga, pa tubiat la naganong ira Morowa. Pa titot la betong gare ang ara Ila Kakani, ga irie la betong gare migana la eba tale abunakang noba meba amung o agat ang kan na irap a Morowa. Are tie, togo la unama migana la karuk kan a noba la eba abunakang meba amung na agat ang kan tinan, ga naganong ira Morowa tubiat, tie titot la betong irier migana o ubi agarit o usaga ang Karisito na irap a Morowa. ²³ Morowa la ina busauong o uniap ula kakanu. Are ratmat ga baraba gat mionama gare migana o ubi agarit o usaga. ²⁴ Ekelesiap papap tuam, mumuru le man mionang ka na nunamap ming ga Morowa, gare irie tara la mimarikong Morowa meba mionang gare lop am.

Ties maiong teip ga magaulap mila tale magimeng

²⁵ Pa me teip ga magaulap la tale ka magimeng, tale mating maimai ang Ila Kakani meba talang maun. Pa tuga ovaiktang agat tung kan. Memani, Morowa la tobouvara ga tokosarong ga bettung migana la ovaikong ties la migat it o. ²⁶ Agattung tavuk lare tiro la mumuri: Na iriro tara titot ame giginanim ula kakanu la ime bet. Are ratmat ga mumuru le man mionang na nunamap ming kan gare titot la mionama. ²⁷ Atabo maginung ara iro magabun? Tie, baraba gat man oisinnung alang ba meba ina ogonang. Atabo tale kan maginung? Tie, baraba gat agatnung meba maginang. ²⁸ Pa leba magiang migana, irie la tale okosarnung kirinim. Pa leba magieng kubebun ba, urie gat la tale okosarieng kirinim. Pa teip ga magaulap la magimeng, eba memanim non ara non ara giginanimup na ninimiap maiong na uro kimanam, ga tale narung me miriro pagap le betmeng ira mi.

²⁹ Ekelesiap papap tuam, mirulo gare ro, Tara la papoi ra titot. Are ratmat ga na iriro tara la ut ka, miriro teip la magimeng ara le maionang gare la tale memaning magabun. ³⁰ Pa teip la mime meliba, eba maionang gare la tale memaning paga ba meba meliba aime. Pa teip la mime temeba, maionang gare la tale memaning paga ba meba temeba aime. Pa teip la mime masau pagap, maionang gare la tale memaning pagap meba masaumeng. ³¹ Pa teip la man okosarmeng ubi ma pagap onim na kimanam, maionang gare ba la tale memanim pagap meba

maiariam maranit na uro kimanam. Memani, pagap ga tavukup iam uriro kimanam la eba nam ba.

³²Pa tale narung me papot pagap le meranam agariap mim tapmat na tara la mionama na uro kimanam. Migana la tale magieng, irie la ume agat papot me tavuk ang Ila Kakani ga namo akosarang tavuk la naong Ila Kakani aime. ³³Pa migana la magieng ara, ume agat papot me pagap onim na uro kimanam. Namot akosarang tavuk la naieng kuala ang aime. ³⁴Aret tie ga nekoratieng na ang ga fufulutieng agat ang. Pa magabun la tale magieng, o magabun ula kubebun, ime agat papot me tavuk ang Ila Kakani ga namo akosarieng tavuk la naong Ila Kakani aime. Namo ionang ga babaim ba neip o ga muranama o gat me ai Ila Kakani. Pa magabun la magieng ara, ime agat papot me pagap onim na uro kimanam. Namo akosarieng tavuk la naong lai iang aime. ³⁵Tuaramo uriro ties meba miagalarie ga mionang maset, pa tale meba minoraling. Karuk. Narung meba mionang maset ga tale okoratang paga ba agat ming tapma meba okosarming ubi ang Ila Kakani busit.

³⁶Tie, leba noba migana la agatong tale akosarong tavuk ila puvuvui iro kubebun la ovuomeng ira a ga leba mamaranu ba agat ang ga tale ogimaang noba alang, tie oauluo ra agat ang kan. Mumuru le magilliong. Tale kan okosarong kirinim ira iriro tavuk. ³⁷Pa irie migana la uburio agat ang meba tale magiang iro kubebun la ovuomeng ira a ga karuk kan a paga ba la adadauong, pa puoong meba ualeng kan maset iro na ang, tie iriro la mumuri gat. ³⁸Are ratmat ga la magieng iriro migana, tie akosarong tavuk ila muri. Pa la eba tale magiang iriro migana, tie akosarong tavuk ila muri maset. ³⁹Magabun la parepieng ira lai iang na tara la man inim ka. Pa leba aving lai iang, uriro magabun la tale gat parepieng ira. Leba ima magieng ira noba migana la naieng aime, tie temaieng le magieng ira migana la naganong ira Ila kani. ⁴⁰Pa na agat tung kan, agattung gare ro, Leba tale magiieng, eba ogiginarameng maset. Pa me turuo kan, agattung gare ro: Muranama a Morowa la ut ara ira ruo ga tuaramo uriro ties.

Ties o usingnualap me parak are lavang

8 ¹Titot la tuga tiestang a tavuk o parak gare lavang la akosarmeng me mai morowap o kakarabunim. Migat, bubuo ganam la buumaning unirap o parak gare lavang la akosarmeng me mai morowap o kakarabunim. Pa tavuk o unirap agarit la ume uala tavuk o tekanir ga ume iniam non teip ga magaulap me lourup. Pa tavuk o na la ume maagaulie ekelesiap ga mime dusmeng maranit iro nagan maiong ira Karisito. ²La noba migana la amama “Arit ara non paga”, tie unirap ang iriro migana la tale ka puoieng meba aera paga ila kakani migat. ³Pa leba migana ba la naong aime Morowa, tie Morowa la ait maset iriro

migana. ⁴Are ratmat ga me iriro tavuk o parak a pupunes la akosarmeng lavang me mai morowap o kakarabunim, tiestung gare ro, Bira ra, morowap o kakarabunim la tale pagap migat onim na uro kimanam. Iriet uniap agarit it. Ga karuk kan a no ba gat Morowa. Karuk kan. Bira ra, narit it Morowa la unama. ⁵Eva, fufulutieng agat maiong inamaniap onim na uro kimanam ga namo ga papot ara ma “morowap”, ga meivam “mila kakanim” la maionama na panbinim ga na kimanam. ⁶Pa bubuo la buumaning it namurit Morowa, irie Mamo buang. Iriet muana ma mirier pagap ganam. Eva, bunama ga bunum meba bualang bonim ula kanu aun. Ga narit it irie Ila Kakani, irie Iesu Karisito. Irie la makosarong mirier pagap ganam. Ga irie la ualo ninimiap ula iot maset atatan makin buun.

⁷Pa uriro unirap la tale kan iot maun mirier inamaniap ganam. Are ratmat ga mirie la mime ameuluan tavuk maiang morowap o kakarabunim tinan ga muio puoieng titot gare ro: Na tara la maio iruo, namo ga urier kamniap migat la mialo aun morowa o kakarabunim. Are ratmat ga papalim dalap ma a iriro ga kiribasmeng. ⁸Pa paparak la tale puoieng meba bulagiieng me kagarat ai Morowa. Tie, leba tale parakbuong, uriro la tale bukosarieng ga bunama kirat na irap a Morowa. Pa leba parakbuong, uriro gat la tale kan bukosarieng meba bunang maset na irap a Morowa. ⁹Pa temamalienming maset. Babun mimi kan la eba akosarming iriro tavuk ga eba mabaleang kibap ma teip la tale naganmeng maranit ga eba melaming na kirinim. ¹⁰Nunuo migana la maning unirap, leba nala na luguan o lotu maiang morowap o kakarabunim ga nonang ga paraknang, ga leba noba migana la tale uakap na agat ang la nogimaong, tie atabo iriro tavuk nuang la eba emum dalap a meba ong lavang la maiala maun morowap o kakarabunim. ¹¹Me iriro tavuk, unirap nung la akiraraieng iriro ekelesia migana la tale mamaranu nagan ang. Ga anagiming maset, iriro ekelesia papa la uvvara Karisito meba ina alagiang. ¹²Are ratmat ga na tara la okosarming uriro kirinim ira ma non ekelesiap papap mim la tale memaning kukunim na dalap ma, tie okiraraming nagan maiong, ga iriro tavuk ming la are okosarming kirinim ira Karisito. ¹³Are ratmat ga leba are ba rie, tie tala gat tu pupunes puoieng ira ma mirie lap ganam. Babun akosartung ekelesia papa ruang ga eba ulum na kirinim.

Teuba Paulo muana la tale oula uniap o uro ubi apostolo

9 ¹Tie, atabo tale kan turuo migana la karuk kan a noba la eba tobunakang meba tamung na agat tung. Migat, karuk kan a paga ba la tonoun. Atabo tale kan turuo apostolo, a? Migat, turuot. Atabo tale kan agimarung Iesu, Ila Kakani buang, a? Migat, agimarung ara. Okosartung ubi ang Ila Kakani ga atabo betming ekelesiap na uriro ubi, a? Migat ara.

² Non teip la agatmeng me rulam namo tale turuo Apostolo. Pa migat, me milam turuo Apostolo. Memani, betming ara lop am Morowa, ga iriro la are kaguma meba misingiala gare turuo Apostolo ang Ila Kakani. ³ Mirie non inamaniap la mime maionama meba avuvuomeng tavuk tuang, pa tume tupulo ties maiong gare ro. ⁴ Leba ubi pang maranit meba miagapalie, atabo tale mumuru le opala parak ga tapnuap are uniap miun, a? ⁵ Atabo tale mumuru me palam meba magipang mai ekelesiap magaulap, ga malagipang meba gurameng ga pava, are mirie non Apostolop ga papap am Ila Kakani ga Kepas la ume akosar? ⁶ Atabo turuot ga Banabas talamet la ubiing meba oagailie nunamap ing, a?

⁷ Man migana o danunumiap, irie kan la oup paparak ang? Man migana la ulio ubi, pa tale uaro parak o ubi? Ga man migana la ume uale bo gar ma sipsipup, pa irie kan la tale ume oula burunam a sisima ma? ⁸ Baraba agat ming ga mimama marouluan it agarip maiam teip ga okosartung urogo ties. Karuk kan. Maimai gat la amet namurit ties. ⁹ Memani, maimai ang Moses la tiesieng gare ro,

“Mimi la buat opamuming nanam a bulumakau na tara la man ubiong ga ovugutuara papak a wit.”

Atabo Morowa la maset magatong miruo bulumakau ga okosarong uriro ties, a? Karuk kan. ¹⁰ Morowa la agatong me bulam. Migat urio ties la omirmeng me bulam. Memani, Morowa la naong meba akosarbuong tavuk gare tiruo. Migana la man obulingong kimanam na ubi, ga migana la man ovugutuara papak a wit, okosarliong uriro ubi, memani liaram non napup o paparak la betieng na urio ubi liong. ¹¹ Pava la paliam pagap mila mumurum am Muranama kabirana mi. Aret tie ga leba mialam pagap ba onim na uro kimanam paun meba paagamelie, atabo agatming urio la tale puvuvu, a? ¹² Pa leba mima kemila meba mamela non teip pagap miun, tie mimi le kemila maset kan me palam meba mapala non pagap miun maset. Memani? Muana la miagapalie maset. Pa miriro pagap la puopang meba mapala miun, mirie la tale pame mapala. Karuk. Pa pame dus maranit mapat papot ma giginanimup. Memani, tale ga ononopaling alang ieng bais ula mumuru ang Karisito. ¹³ Atabo tale kan mamit teip la mime okosar ubi na luguan o lotu, mime maiaro parak na luguan ang Morowa, a? Ga atabo tale kan mamit teip la mime okosar ubi a lavang, mime maiara nap o ngane la maiabu na lavang, a? ¹⁴ Aret gat tie, uabu Ila Kakani maimai gare ro, “Teip la mime ties o bais ula muru, le omela uniap maiong iro uro ubi o bais ula muru.”

¹⁵ Are ratmat ga mumuru le akosarming irirot tavuk. Pa turuo, tale kan tuaram pagap la puorung meba taram miun. Ga tiruo titot gat la tale omirtung uriro ties meba tarang paga ba miun. Karuk kan maset. Tume teruba me iriro tavuk la tume tuaramo bais ula mumuru ga tale orula uniap. Are ratmat ga leba noba migana le aduratang uriro

tavuk o tenukap tung, tie, temaieng leba ka taving. ¹⁶ Memani, tara la ovaiktung bais ula mumuru, tale kan puorung meba tevientang ga tamama, "Akosartung tavuk ila mumuri migat." Karuk kan. Memani, uriro ubi me uvaik o bais ula mumuru, Ila Kakani la ualo urie ubi toun meba okosartang. Are ratmat ga leba tale ovaiktang bais ula mumuru, kadik eba tokire ba maset. ¹⁷Miptang, la okosartung uriro ubi o bais ula mumuru o agat tung kan, eba orala uniap o uriro ubi. Pa la ualo Ila Kakani maimai toun meba okosartang uriro ubi, eva ebati oruluan maimai ang. ¹⁸Tie, leba are ba rie, eba orala man uniap, a? Uniap tung la are ro: Natauan, eba baistang o bais ula muru ga eba tale tarang uniap o uriro ubi. Karuk. Lama narain, eba tale mimariktang meba toagamilie ma pagap ba me uriro ubi o bais ula muru. Urio kan u uniap tung.

**Unama Paulo gare migana o ubi agarit o usaga
maiang mirier inamaniap ganam**

¹⁹Migat, tale kan tunama apat maimai ang noba migana. Pa narung kan meba tonang ga are ba migana o ubi agarit o usaga maiang mirier inamaniap ganam, meba malagirang papot ma inamaniap me ai Ila Kani. ²⁰Na tara la tunama kabirana ma Iudaiap, bettung gare Iudaia meba malagirang Iudaiap me ai Ila Kani. Turuo kan la tale tunama upat maimai. Karuk. Pa na tara la tunama kabirana ma inamaniap la maionama upat maimai, bettung gare migana la unama upat maimai meba malagiang mirie inamaniap me ai Ila Kani. ²¹Na tara la tunama kabirana ma mirie inamaniap la tale memaning maimai, bettung gare migana la tale amaning maimai meba malagirang mirie inamaniap me ai Ila Kani. Pa tale kan tume orulai maimai ang Morowa. Karuk. Pa tume oruluan maimai ang Karisito. ²²Na tara la tunama kabirana ma inamaniap la tale memaning agat ula mamaranu, tume tunama gare migana la tale amaning agat ula mamaranu, meba malagirang miriro inamaniap me ai Ila Kani. Na tara la tume tunama kabirana ma non ara inamaniap, tume bet gare mirie, meba maisintang mirier alangip meba malagirang noba ma me ai Ila kani. ²³Eva, tume makosar miriro ubiap ganam meba betieng bais ula muru ga kanu ba kabirana ma mirier inamaniap ara ganam. Memani, me iriro tavuk, tuga tarang nap tuang o ugiginara o bais ula muru.

Ibirbuong maranit na nekotarek meba buarang uniap

²⁴Tie, me teip la mime ibir na nekotarek, mirier ganam la mime ibir pa namurit it migana la ume oula uniap. Atabo tale omit uriro, a? Uriro ties la migat o. Are ratmat ga mimi kan le ibirming maranit meba omila uniap. ²⁵Pa mirier teip ganam la nameng meba okurupmeling nekotarek, mime meinio urier na maiong neip ma. Miriro teip la mime okosar gare

tiro meba maiarang uniap la eba kiro ba kakalait. Pa bume ibirbuong maranit meba buarang uniap la iot atatan makin. ²⁶Are ratmat ga tale kan ibirtung tapmat agarit. Karuk. Tume ibir puvut me bo gar. Ga tume darunam, pa tale kan agorung kilan tuo tapmat ga ovittang it agarit ifif me nekotarek. ²⁷Karuk. Tume kan uruale maset bo neip tuo meba urangameng me nekotarek. Memani, babun tuaramo bais ula muru mai non teip ga magaulap, pa tubiat turuo kan la eba tale orala uniap.

**Ebun akosarbuong tavuk ila kire gare la mime akosar inamaniap
onim Israel na pianam la karuk ma inamaniap una**

10 ¹Ekelesiap papap tuam, narung meba mira maset gare ro: Na tara ang Moses, mirier eap buam la man omeuluan uriro uvau la uabu Morowa ga man masingiala o alang. Ga menum ga mumaio orupmaiaba Pirom Ula Taktogu. ²Ga mirier ganam la maiaro nuvietiap iro uvau ga uriro pirom, ga uriro nuvietiap la mavuoeng ga ameuluan Moses ga betmeng inamaniap am. ³Ga mirier ganam la maio iat uriro namurit parak la ualo Muranama a Morowa maun. ⁴Ga mirier ganam la tapmaio o namurit it burunam la ualo Muranama a Morowa maun. Eva, iriro tadas ang iriro Muranama la tapmaio o burunam ana, la iat unum ga mirie. Iriro tadas irie Karisito. ⁵Pa tale naong Morowa me tavuk maiang papot teip ga magaulap kabirana ma. Are ratmat ga makiraraong ga mevara na kimanam la karuk ma inamaniap una. ⁶Ga miruo pagap ganam la betmeng ira ma la are uniap, meba busingala ga buat nabuong meba makosarbuong tavukup mila kiram, are tinan la makosarmeng. ⁷Ga baraba lotuming me maun morowap o kakarabunim, are non ma la okosarmeng tinan. Are la umirmeng na Babam ula puaru maime gare ro, “Teip ga magaulap la maionama me parak ga tapnuap, tie temaiara ga mevina tapmat meba mavienmeng morowap o kakarabunim.” ⁸Ga bubuo la buat akosarbuong tavuk o sadak are non ma la akosarmeng tinan, ga ot namurit la 23,000 ma teip ga magaulap la melum ga mevara. ⁹Ga bubuo gat la buat avuvuobuong Ila Kani, gare non ma la okosarmeng ga kagokup mila kiram la makaratmeng ga mevara. ¹⁰Ga mimi la buat tiesming o mukmuganim malonim a Morowa, are non ma la akosarmeng, ga angelo la ume makirara teip la muo ga makiraraong ga mevara.

¹¹ Miriro pagap la betmeng ira ma, meba are ba uniap la masingmaiala non teip. Mamirmeng miriro gasip na babam ang Morowa, meba ialang agat buun bubuo teip la bunama na iruo tara titot. Irie tara la kagarat ara meba noba uriro kimanam. ¹²Are ratmat ga migana la agatong kan ira a la dusong maranit, temamalienang maset babun ulum. ¹³Uvuvuo la betieng ira mi, tale kan non ara. Karuk. Kainat gare uvuvuo la ime bet ira ma mirier inamaniap ganam. Pa Morowa la ume ouluan migat ties ang, eba tale airang uvuvuo ba meba okurupiling kukunim ming. Karuk.

Leba betieng uvuvuo ira mi, eba orangaang Morowa non alang meba okabanming ga eba puoming meba dusming maranit na urie uvuvuo.

Baraba amiuluan Morowa ga muranap mila kiram iat gat

¹⁴Are ratmat ga mimi papap tuam la narung maset, igoming aluo tavuk o lotu me mai morowap o kakarabunim ga mialam ibup mi ira ma. ¹⁵Mirulo mimi gare teip ga magaulap la memaning agat ula muru. Are ratmat ga mimi kan le ovuvuoming ties tung la migat o karuk. ¹⁶Me uriro falo la bume bivo temaieng me ai Morowa, atabo tale kan ime buipam ga olabuan a Karisito, a? Me uriro purun la bume opukobula, atabo tale kan ime buipam ga neip a Karisito, a? ¹⁷Amet namurit purun ga bubuo ganam la bume parak o uriro namurit purun. Aret tie ga bubuo la bupapot ma teip ga magaulap, pa nebupam it na namurit neip.

¹⁸Agatming tavuk maiang teip ga magaulap onim Israel. Tara la maio ngane la meburu nakap bo labun o lavang me ai Morowa, iriro tavuk la ume upamuam ga irio lavang. ¹⁹Tiestung a man paga togo? Atabo tiestung me lavang maiang morowap o kakarabunim la irie paga migat, o morowap o kakarabunim mirie pagap mila kanim, a? Karuk. ²⁰Muana o tiestung la are ro: Paga la mime kamei teip la tale ameit Morowa a, mime kamei me mai muranap mila kiram. Tale kan kamei me aun Morowa. Are ratmat ga buat nebolaming meba miong uriro parak. Memani, tale narung le mipamang ga muranap mila kiram. ²¹Tale kan puoieng meba iat tapmio na falo ang Ilia Kakani ga na falo maiong muranap mila kiram gat. Ga tale kan puoieng meba iat parakming bo luaga ang Ilia Kakani ga bo luaga ang muranama ilia kire? Karuk. ²²Leba okosarbuong gare ro, tie atabo buga akosarbuong Ilia Kakani meba kiram ba dalap a me bulam, a? Karuk. Atabo kukunim buong la okurupin kukunim ang ga akosarbuong iriro tavuk, a? Karuk.

Busit le man mialang bonim ula kanu aun Morowa

²³Non teip la tiesmeng gare ro, “Temaieng le makosarbuong mirier pagap ganam.” Pa tale mirier pagap ganam la mime buagamelie meba bumumurum ba maset. Mirier pagap la mumurum meba makosarbuong. Pa tale mirier pagap ganam la mime bukosar meba ongangasbuong nagan maiong papap ga loup buam. ²⁴Bubuo la buat agatbuong meba teagabulie kan ga bunang maset. Karuk. Bubuo le magatbuong gat non teip ga magaulap ga magabulie meba gat maionang maset.

²⁵Mirier pupunesip ga pagap ganam la mime masau na sune, mirie le miom. Buat agatming papot ga man umarikming tapmat. Karuk.

²⁶Memani, uriro kimanam ga mirier pagap ganam la dakkeng una, mirier ganam la am it Ilia Kakani.^b

^b 10:26 Sam 24:1

²⁷Pa leba mimarikang migana ba la tale naganong ira Iesu meba parakming ga irie, tie na kan ming la miga mila ga parakming. Buat agatming papot ga man umarikming tapmat na dalap mi, pa miom it mirier paparakiap la ualam miun. ²⁸Pa leba mialava iriro migana gare ro, “Urio puvu la o lavangmeng me maun morowap o kakarabunim”, tie, baraba mio. Memani, leba miong urio puvu, eba okosarming kiribas na irap a iriro migana la miulo ga eba giginam ba dalap a. ²⁹Turuo la tale kan tiestung maime dalap mi. Karuk. Tiestung me iriro non migana leba ogasangenang gare mimi la okosarming kiribas. Pa puorung it meba tom man pagap la narung maime. Memani, eba orouluan uvuvuo ang non migana me man paga meba tale akosartang? ³⁰Tie, leba tevang temaieng me aun Morowa ga eba tong paga ba, tie memani ga tiesong non migana kirat me rulam me iriro paga la tivo temaieng aime?

³¹Are ratmat ga leba parakming ga tapmio o akosarming non paga, tie mimi le makosarming miriro pagap ganam meba mialang bonim ula kanu aun Morowa. ³²Temamalienming, ebu akosarming tavuk la ume masiki kibap ma Iudaiap ga Grikip ga mirier ekelesiap am Morowa ga melaming na kirinim. ³³Turuo gat la tume makosar mirier ubiap ganam puomeng me mirier teip meba nameng me mirier tavukup na nunumiap tung. Tale kan tume ubi gare ro meba teagaralie kan ga tonang maset. Pa tume ubi meba maagaralie papot ma teip ga magaulap meba ina malagiang Morowa.

11 ¹Mimi le amiuluan tavuk tuang, are gat turuo la tume aruluan tavuk ang Karisito.

Tavuk me ubakbak o bugam na lotu

²Titot la tuga mivientang. Memani mime tonagi ma mirier pagap ganam, ga mime miariam miroiro tiesiap la tume misingtuala ma. ³Pa narung le amira maset Karisito irie bugam ma mirier teip ganam. Pa bugam o magabun, irie lai iang, pa bugam a Karisito, irie Morowa. ⁴Pa leba migana ba la obakbakong bugam a ga okosarang marik o uaramo ties o unuli, iriro migana la omotmuliuba bugam a. ⁵Leba noba magabun la tale obakbacieng bugam o ga okosarieng marik, o iaramo ties o unuli, urie gat la omotmuliba bugam o. Uriro mulinubap ieng la aret la makiripieng kavurup o meba piekieng. ⁶Memani, leba tale obakbacieng magabun bugam o, tie eba papoim ba o makiripieng kavurup o. Pa leba muliiba magabun ga tale naieng meba papoim ba o makiripieng kavurup o, tie obakbacieng bugam o.

⁷Migana la buat obakbakong bugam a. Memani, irie la unama gare uniap ga osinguala bonim ula kakanu ga ngangas ang Morowa. Pa magabun urie la osingiala bonim ula kakanu ga ngangas ang migana. ⁸Tale kan akosarong Morowa migana ma neip o magabun. Karuk.

Okosarong magabun ma neip a migana. ⁹Aret tie, tale kan akosarong Morowa migana meba oagaalie magabun. Karuk. Okosarong magabun meba aagailie migana. ¹⁰Are ratmat ga bo bugam o magabun le aila kaguma la ionama apat migana. Magabun le akosarieng iriro tavuk meba tesingiala ionama mapat agelop la maionama nakap.

¹¹Pa ira Ila Kakani, magabun la tale kan ionama urie kan. Karuk kan. Aret tie ga migana gat la tale unama irie kan. Karuk kan. ¹²Morowa la okosarong magabun ma neip a migana. Aret tie ga avarangeieng magabun migana ga betong na neip o magabun. Pa me mirier pagap ganam, Morowa la iriet muana ma. ¹³Nunuo kan le ovuvuonang uriro. Leba tale obakbakieng magabun bugam o ga marikieng me ai Morowa, atabo irie tavuk ila muri o karuk, a? ¹⁴Tavuk la bukosarong Morowa la businguala gare ro, Migana la amanim kavurup mila laklagam, iriro tavuk la temotmuliuba. ¹⁵Pa magabun la imanim kavurup mila laklagam, irio la are sasa iang ila muri. Memani, Morowa kan la ulam kavurup mila laklagam un meba obakbakmeng bugam o. ¹⁶Leba noba migana la namo neanamung o ties ga turuo me iriro tavuk, tie eba tapulang ties ang gare ro, Kabirana pa ga kabirana ma ekelesiap onim na mirier lotup am Morowa, magabun le obakbakieng bugam o, ga tale kan pamaning noba non tavuk.

Ties o usingnualap me parak ang Ila Kakani
(Mt 26:26-29; Mk 14:22-25; Lk 22:14-20)

¹⁷Tie, ma non tavukup la tuga miralava ma titot meba mamiuluan, tale kan tiestung o tenubap. Karuk. Memani, tara la nebolaming me lotu, tale mime akosar tavuk ila muri meba maagamile non ekelesiap. Karuk kan migat. Tavuk ming la mitara kiribasong. ¹⁸Lake ka la tuga tiestang a iriro: Turuo la tupto ties me milam gare ro, ‘Tara la nebolaming me lotu, mime netarat tapmat kabirana mi kan.’ Ga nagantung migat me uriro ties. ¹⁹Migat ara, iriro tavuk o netarat le betang kabirana mi meba kan mamira maset man teip ga magaulap mim la mime maset ameuluan tavuk la naong Morowa aime. ²⁰Na tara la mime iat nebolaming me lotu, tale kan mime mio parak ang Ila Kakani meba anagiming Ila Kakani. Karuk. Pa mime parak o na ming kan. Are ratmat ga betieng parak ang Ila Kakani garet parak agarit. ²¹Memani, na tara la parakming, tale kan mime mauanmila non ekelesiap meba ka lake maiarang parak, pa mimi ganam ut narit narit la mime kakalait miaro parak ming kan. Are ratmat ga non mi la mime tafa me parak. Pa non mi la mitara tapmaio a wain ga menmeng. ²²Are mani? Atabo tale kan mimaning luguan meba parakming ga tapmio ana, a? O atabo agatming miga lotu ang Morowa uriet paga agarit, ga mamotmulimiba mirie non papap mila baim? Eba man ba ties le talang miun? Atabo eba tevang “temaieng” me iriro tavuk ming, a? Karuk. Tala kan tivo “temaieng” me itmat.

Ila Kakani Iesu la ualo purun ga falo maun Apostolop

²³Miptang, uriro ties la tualo miun, uriet la tuaro aun Ila Kakani. Tiesieng gare ro, Na arubu Iudas la uabua Iesu na kilalap ma karorap, na uriro arubu Ila Kakani Iesu la uaro purun. ²⁴Ga ivo temaieng me aun Morowa ga opukoula ga ugama, “Miriro la neip tuo la tualam miun. Mimi le okosarming gare tiro meba man tonagiming.” ²⁵Are gat tie, na tara la maio ra, tie uaro falo a wain ga okosarong garet tie ga ugama: “Uriro falo a wain, irie mida ila kani la nei a olabuan tuo. Mimi le okosarming gare tiro, ga man tonagiming.” ²⁶Memani, mirier lap ganam la mime mio uriro purun ga tapmio na uriro falo a wain, mime bais o nuvarap ang Ila Kakani. Eba man okosarming gare riro ga eba ila puoieng na tara la eba ina terigiang Ila Kani.

Temamalienming maset na tara la mio parak ang Ila Kakani

²⁷Are ratmat ga man migana la u agarit uriro purun ang Ila Kakani ga tapo agarit o uriro falo ang Ila Kakani, tie tevuoong ara gare amaning kiribas na irap a Ila Kakani. Memani, iriro tavuk la okosarong are la makiraraong neip a ga olabuan a Ila Kakani. ²⁸Migana le ka maset mavuvuoang dalap a lake ga urie u bat uriro purun ga tapo o uriro falo a wain. ²⁹Memani, migana la parakong ga tapu, pa tale maset marakiong neip a Ila Kakani, tavuk ang la are u purun ga tapu a wain ga eba betieng uvuvuo ang Morowa ira a. ³⁰Met iriro muana, papot ma kabirana mi la tale memaning kukunim ga tafameng ga mevara. ³¹Eva, leba maset mavuvuo buong dalap buo ga parakbuong ga tapbu, tie eba tale ovuvuoang Morowa kirinim ba ira buo. ³²Pa leba mavuvuoang Ila Kakani tavukup buam la tale puvuvum, tie eba bувuvutaling gare lop am, meba tale sivutbuong iat ga mirie teip ga magaulap onim na kimanam.

³³Are ratmat ga papap tuam, na tara la nebola ming meba parakming, mauanmila ka mirie non teip ga magaulap. ³⁴Leba tafaang noba mi me parak, tie parakang ka na luguan ang. Babun betieng nebola ming gare migana la avuvuomeng na ties. Non ka pagap misik, eba mavuvutaling na tara la eba talabettang mi tubiat.

Non ara non ara kamniap ang Muranama Ila Babai

12 ¹Tie, papap tuam, me kamniapup am Muranama Ila Babai, narung le mamira maset ²Mira ra, tinan la mionama ga tale kan amit Morowa, na irie tara la mime mimerana non pagap ga mila mai morowap o kakarabunim la tale puomeng meba tiesmeng ga man mamiuluo. ³Are ratmat ga narung meba omira maset uriro ties: Leba ot Muranama a Morowa ira migana ba ga alang ties ba aun, iriro migana la tale kan puoong meba tiesang o karan, “Eba kiribas ang Iesu.” Ga migana

la tale ut Muranama Ila Babai na dalap a, iriro migana la tale kan puoong meba amama, “Iesu irie Ila Kakani.”

⁴Tie, ame non ara non ara kamniapup am Muranama Ila Babai, pa namurit it Muranama la unama. ⁵Ga eba ame non ara non ara ubiap am Ila Kakani meba maagamelie, pa namurit it Ila Kakani la unama. ⁶Ame non ara non ara tavuk me ukosar o ubi. Pa amet namurit Morowa la ualo ngangas maun ekelesiap ganam ga puomeng meba makosarmeng miriro ubiap ganam. ⁷Me maun ekelesiap narit narit, ualo Morowa kamniap ang Muranama Ila Babai meba puomeng le magamelie non ekelesiap. ⁸Me aun non ekelesia, ualo kamniap meba ovaikang agat ula mumuru. Ga me aun non ekelesia, ualo kamniap meba ovaikang non ara agat ang Morowa maun ekelesiap. ⁹Me aun non ekelesia, ualo Morowa kamniap meba naganang maranit. Ga me aun non ekelesia, ualo kamniap meba mamuriraang teip mila tafameng. ¹⁰Me aun non ekelesia, ualo Morowa ngangas meba makosarang pagap o turupnuabap. Ga me aun non ekelesia, ualo kamniap meba okosarang ties o unuli. Pa non ekelesia la oula kamniap meba mavuvuoang non ara non ara muranap. Pa non ekelesia la oula kamniap meba tiesang ma tiesiap onim na non ara non ara pialap. Pa non ekelesia la oula urie ngangas meba marigiang noba tiesiap onim lakuan. ¹¹Miriro ubiap ganam, irirot namurit Muranama la ualo ut namurit kamniap me aun namurit migana ga non kamniap me aun non migana o na ang kan Morowa.

Bubuo ganam bubuo nap ma namurit neip a Karisito

¹²Tie, agatming maset maime neip a migana: Neip a migana la namurit it, pa ame papot napup. Ga miriro non ara non ara napup ma neip mirier ganam la maiot ira ma namurit neip. Eva, Karisito, irie gat la kaunat gare rie. ¹³Memani, at iriro namurit Muranama la obula nuvietiap un ga betbuong gare namurit it neip. Bubuo Iudaiap ga Grikip, bubuo teip o ubi o usaga, o teip la eba tale abunakmeng noba teip meba memung na agat maiong kan. Ga bubuor ganam la tapbu ira namurit it Muranama.

¹⁴Tie, neip la talet ame namurit nap. Karuk. Ame papot ma napup. ¹⁵Lama ugama kiban, “Tale turuo kilan, aret tie ga tale turuo nap ma neip.” Pa eba kan onang gare nap ma neip. ¹⁶Ga lama igama kiginam, “Tale turuo irama gare tie ga tale turuo nap ma neip.” Pa eba kan ionang gare nap ma neip. ¹⁷Tie, la neip ganam a migana la irap it, eba are ba mani ga aptang ties? Pa la neip ganam a migana la kigip it, eba are ba mani ga maie pagap? ¹⁸Pa neip a migana la tale are tiro. Karuk. Morowa la uabuam mirier napup ganam ut narit narit meba maiot ira ma neip are agat ang kan. ¹⁹La mirier napup ma neip let namurit ba, tie miriro neip la eba are ba mani? ²⁰Pa tale are tiro. Karuk. Ame papot napup ma neip, pa namurit it neip.

²¹ Pa irama la tale puoong meba aalava kilan gare ro, “Tie, tale narung meba toaganalie.” Ga bugam gat leba tale ailava kiban, “Tale narung meba toaganalie.” ²² Pa tale are tiro. Karuk kan. Pa non napup ma neip la tale mamaranim, ubiap maiam la kakanim. ²³ Pa non napup ma neip la bume magat la tale maset temameng, bume magiginara maset. Ga napup ma neip la bume buraiam, bume bualuam maset a buruma ila mumuri. ²⁴ Pa mirie non napup mila murum ma neip la bume magat la mumurum maset, buairam ga maiot agarit. Pa Morowa kan la uabuam mirier napup ma neip ganam ga iat maiot. Ga leba noba napup la tale memaning bonim, tie ualo bonim maun. ²⁵ Okosarong gare tiro meba tale tataratmeng neip. Karuk. Mirier napup ganam ut narit narit le umaijaleng mabuo non napup garet tie. ²⁶ La noba non nap ma neip la ogasangenong ngitngit, mirier napup ganam la iat ogasangenmeng ngitngit. Ga la noba nap la oula bonim ula kanu, mirier napup la mime tevurus iat.

²⁷Tie, me milam, mimi ganam la iat mionama gare neip a Karisito. Ga mimi narit narit la mionama nap ma neip a Karisito. ²⁸ Ga me teip ga magaulap meba maiaring ubi o lotu, Morowa la uabua kaguma ira a gar maiang teip ga magaulap gare ro, Natauan, mirie Apostolop, lama narain mirie gar o uvaik o ties maiong unulip, ga lama naien mirie teip o usingnualap meba masingmaiala teip ga magaulap a tavuk Morowa la naong aime. Ga ame gat gar la mime makosar pagap o turupnuabap. Ga ame gar o umurira ma teip la tafameng, ga ame gar o aganuliap ma non teip la kagesmeng ma pagap, ga ame gar me unualeap mabuo non ara non ara ubiap maiam ekelesiap o agat ula muru, ga ame gar la mime okosar ties ma tiesiap onim na non ara non ara pialap. ²⁹ Are mani? Atabo mirie ganam la maionama gare Apostolop, a? Atabo mirie ganam la memaning ubi meba ovaikmeng ties o unuli, a? Atabo mirie ganam la memaning ubi meba masingmiala teip ga magaulap, a? Atabo mirie ganam la memaning kukunim meba makosarmeng pagap o turupnuabap, a? Karuk! ³⁰ Atabo mirie ganam la omela kamniap meba mamurirameng teip la tafameng, a? ³¹ Ga mimi le mimamaranim ba meba miarang kamniapup mila kakanim migat.

Tavuk o na, urie alang ula natauanieng maset

Tie, titot la tuga misingtala o non alang ula natauanieng migat.

13 ¹La tume ties ma tiesiap maiam teip ga magaulap onim na non ara non ara pialap ga la tume ties o ties maiong angelop gat, pa leba tale mating na na dalap tuo, tie karunat gare taurima la ulo agarit, ga are galaum la ilot agarit. ² Ga la orula kamniap la puorung meba tiestang o ties maiong unulip ga marit pagap o kagonuriap ang Morowa ga marit maset non ara non ara agariap mila mumurum, ga la mating nagan ula mamaranu maset, puoieng meba asirtang pugama ga ala na

noba nap. Pa la tale mating tavuk o na na dalap tuo, tie ebat are ba turuo paga agarit. ³Pa la tualam mirier pagap tuam ganam maun teip mila baim, ga la tuairam inamaniap meba masuammeng neip tuo na kit meba taving, pa la tale mating tavuk o na na dalap tuo, tie miriro ubiap tuam la eba are ba pagat agarit.

⁴Migana la ume na me non migana, irie la ume unama teteiliat ga ume akosar tavuk ila mumuri ira ma teip ganam. Irie la tale mime kiram dalap a me teip la memaning papot pagap. Irie la tale kan ume tevien, ga tale ume pringesnges. ⁵Irie la tale kan ume pringesnges tapmat ira ma teip. Irie la tale kan ume teagat kan. Irie la tale kan ume mukmugai dalap a kalait. Irie la tale kan ume onagi kiribas la okosarmeng ira a. ⁶Irie la tale kan ume teuba me tavuk la tale mumuri. Karuk kan. Irie la umet teuba me ties migat ang Morowa. ⁷Ume uaviam mirier giginanimup ganam. Ga ma mirier lap ganam la ume nagan. Mirier lap ganam la ume teuba ga man auanula Morowa meba aagailie. Ga me mirier giginanimup ume dus maranit.

⁸Iriro tavuk o na la tala kan kiribasong. Karuk. Pa kamniap o ties o unuli la eba ne ba. Ga mirie tiesiap onim na non ara non ara pialap la eba nam ba. Ga kamniap o mirie non ara non ara unirap, mirie gat la eba nam ba. ⁹Uriro ties la uakap, memani titot la abit it nap ma mirier ganam. Ga bumet buaramo tatak nap o ties o unuli. ¹⁰Pa tubiat na tara la eba betang muana migat ma pagap, na iriro tara mirie non ara napup ma pagap, mirie kan la eba nam ba. ¹¹Na tara la tunama gare tatak kulot, na irie tara la tume ties ga agattung gare tatak kulot. Marit pagap gare tatak kulot. Pa tubiat na tara la tokakani ra, tie marulai ra tavukup am tatak kulot. ¹²Titot la magimabuong pagap la betmeng ga tale maset uakap, are la magimabuong na tilagu la tale maset ui. Pa na tara la eba betang tubiat, eba bat maset ogimabuong pava a Ila Kani. Titot la marit tatak napup it. Pa tubiat eba arera maset gare irie la toit maset.

¹³Tie, miruo naien ma tavukup la eba maionang ga paremeng ma mirier lap ganam: Tavuk o nagan ga tavuk o uanulap aime Morowa meba buidangang ga tavuk o na me mirie non teip. Pa natauan tavuk kabirana ma, irie tavuk o na.

**Kamniap o ties o tiesiap onim na non ara non ara
pialap ga tavuk o uvaik o ties ang Morowa**

14 ¹Are ratmat ga mimi le amiuluan tavuk o na ma mirier lap ganam. Ga naming meba miaram mirier kamniapup am Muranama Ila Babai. Pa mimi le mimamaranim ba meba miarang, urie kamniap o ties o unuli. ²Memani, migana la tiesong o kamniap ga tiesong ma tiesiap onim na non ara non ara pialap, tale kan tiesong me maun inamaniap. Karuk. Aulot Morowa. Memani, karuk kan a migana

ba la oit uriro ties. O kan kukunim ang Muranama Ila Babai irie kan la uaramo ties ula kagoiri. ³Pa migana la ovaikong ties o unuli, la tiesong mai inamaniap ga ume ongargas nagan maiong ekelesiap ga imuam meba akosarmeng tavuk ila muri ga maidangang dalap ma. ⁴Migana la okosarong ties ma tiesisap onim na non ara non ara pialap, irie la mangangasong kan dalap a. Pa migana la ovaikong ties o unuli, irie la ongargasong nagan maiong mirier ekelesiap. ⁵Narung me milam ganam le okosarming ties ma tiesisap onim na non ara non ara pialap. Pa mitara narung meba ovaikming ties o unuli. Tie, leba okosarang migana ties ba ma tiesisap onim na non ara non ara pialap, eba ame migana ba meba origiang ties, meba ongargasang nagan maiong ekelesiap o lotu. Pa lama karuk a migana ba meba origiang ties, tie iruo migana la ovaikong ties ang Morowa la akurupinong migana la tiesong ma tiesisap onim na non ara non ara pialap.

⁶Are ratmat ga mimi papap tuam, leba tala tie mi ga okosartang ties ma non ara tiesiap, eba miagaralie gare ba mani? Tie, narung meba miagaralie, are ratmat ga eba miralava ma non tiesiap la tosinguala Morowa, o eba talang ties o unirap ula muru miun, o eba ovaiktang ties o unuli, o eba talang ties o usingnualap, eba miagaralie gare ba mani? ⁷Tie, pagap la tale meinim are piut o kadi ga gita, mirie gat la aret tie. Leba tale maset mealava nivunap ma, tie eba maset marakibuong gare mani? ⁸Pa leba tale aalava taurima maset, aga la eba urangaang me danunumiap? ⁹Are gat tie, leba tiesming o noba ties la tale omeit inamaniap, eba oarakimeng muana o uriro ties la nuaramo gare mani? Ebat aipieng ties ming agarit. ¹⁰Migat, ame papot ma tiesiap la maiot na urio kimanam. Pa karuk kan o ties ba la tale ame muana. ¹¹Are ratmat ga leba tale arera muana o ties la uaramo non migana, eba agatang iriro migana turuo ila kibange onim na non ara pianam. Turuo gat eba agattang iriro migana la tiesong irie migana ila kibange onim na non ara pianam. ¹²Mimi gat la aret tie. Memani, mitara naming meba miaram kamniapup am Muranama Ila Babai. Tie, mimamaranim ba meba misuvarmeng ma kamniapup am Muranama Ila Babai meba mangangasming non ekelesiap.

¹³Met iriro muana, migana la mait tiesisap onim na non ara non ara pialap, tie marikang me ai Morowa meba alang kamniap aun meba origiang uriro ties. ¹⁴Memani, leba okosartang marik ma tiesiap onim na non ara non ara pialap, tie muranama ruo irie la marikong, pa agat tung la iot it agarit. ¹⁵Are ratmat ga eba akosartang mani? Eba mariktang na muranama ruo ga na agat tung gat. Puruara na muranama ruo ga na agat tung gat. ¹⁶Pa leba tale akosarnang gare tiruo ga na muranamat nuo la nivo “temaieng” me ai Morowa, tie eba are ba mani meba oera non migana urogo ties la nivo “temaieng” me ai Morowa, ga upulo “Amen”,

a? Irie la tale puoong. Memani tale oit uriro ties la nuaramo. ¹⁷Atabo nunuo la nivo “temaieng” migat me ai Morowa, pa tale mangangasnung dalap a iriro non migana. ¹⁸Tivo temaieng me ai Morowa, memani papot a tara la tume ties ma tiesiap onim na non ara non ara pialap ga mikurupintung maset me iriro tavuk. ¹⁹Pa na tara ekelesiap o lotu la nebolameng, temaieng it meba makosartang muanam ma napup ma tiesiap la puomeng it mirie non teip meba uakap ba ira ma. Memani, iro tavuk la makuruping 10,000 ma tiesiap onim na non ara non ara pialap meba maagaalie ekelesiap.

²⁰Ekelesiap papap tuam, baraba agatming gare tatak kulot na agat ming ula muru. Karuk. Pa na tavuk ila kire temaieng le mionang ga mimung gare tatak kulot. Pa na agat ming, mimi le kamina gare ba migana ila kakani. ²¹Na maimai ang Morowa umirmeng na Babam ula puaru, Ila Kakani la tiesong gare ro,

“Eba maralava mirie inamaniap a non migana la tiesong o ties onim na non ara non ara pianam, ga na nanam a non migana onim na non nap. Leba akosartang gare ba rie, pa tala kan omeuluo ties tung,”

Aisaia 28:11,12

²²Are ratmat ga kamniap o non ara ties la tale kaguma meba maagaalie ekelesiap. Karuk. Pa uriro kamniap la kaguma meba maagaalie inamaniap la tale naganmeng. Pa kamniap o ties unuli la tale kaguma meba maagaalie inamaniap la tale naganmeng. Karuk. Pa uriro kamniap la kaguma meba maagaalie ekelesiap. ²³Are ratmat ga leba iat nebolaming ekelesiap ganam o lotu ga mimi ganam la okosarming ties ma tiesiap onim na non ara non ara pialap, pa la maiobu non teip ga magaulap me tapma, mirie la tale ameit man tavuk la akosarming o tale naganmeng, tie eba memama tiesming gare migana la ngongong. ²⁴Pa la mimi iat la miaramo o ties o unuli, ga leba obung noba migana la tale naganong o tale ait man tavuk la akosarming ga aptang tiesiap mim, tie eba tearakiang irie kan la migana o kirinim ga tiesiap mim ganam la eba ovaikmeng ninimiap ang iruo migana la are mani. ²⁵Ga mirier agarip mila kiram la kagomeri ga maiot na dalap a, miruo leba betmeng la uakap. Ga eba makofang dadebip a na irap a Morowa ga lotuang me ai Morowa. Ga eba ovaikang ties gare ro, “Migat ara, Morowa la unama kabirana mi.”

Mirier ubiap o lotu le betmeng puvut maset

²⁶Are ratmat ga papap tuam, bubuo le akosarbuong mani me miriro tiesiap tuam la mirulo ra ma? Tara la nebolaming me lotu, mimi ganam la iminaning kamniap meba oagamelie ubi o lotu: Non mi la amaning sasang ga puara, pa non mi la amaning ties o usingnualap, pa non mi la ovaikong Morowa ties ai. Ga non mi la amanim tiesiap onim na non ara pialap

ga non mi la amaning ubi meba marigiang mirogo tiesiap. Mirier pagap ganam la makosarming, mimi le makosarming meba mangangasmung ekelesiap. ²⁷Leba noba la nameng meba okosarmeng ties na non ties onim lakuan, mumuru le narain ba o naien ba ma teip le okosarmeng. Ga na tara la okosarmeng ties, lake ga tiesang noba ga tubiat inabun tiesang noba. Pa noba migana le marigiang muap ma mirier tiesiap maiam. ²⁸Pa leba karuk a migana ba la eba origiang ties, tie migana la okosarong ties o ties onim na non ara non ara pialap, irie le onang teteiliat ga buat gat tiesong na urie nebola. Irie lebat okosarang ties me ai Morowa na dalap a. ²⁹Pa me ties o unuli, narain o naien it ma ekelesiap le baismeng, pa mirie non ekelesiap le oarakimeng uriro ties maiong la migat o karuk. ³⁰Pa leba alang Morowa ties ba aun noba ekelesia, tie irie ekelesia la man tiesong, eba opamuang nanam a. ³¹Me iruo tavuk, mimi ganam narit narit eba baismeng o ties o unuli, ga mirier ekelesiap ganam la eba masingmaiala o ties o usingnualap ga maidangmeng o ties o uidang. ³²Teip la mime miaramo o ties o unuli, mirie kan le umaiale mabuo miroko kamniapup am Muranama Ila Babai na tara la maiaramo o ties o unuli. ³³Memani, Morowa la tale ume makosar pagap ga fufulutmeng tapmat. Karuk. Irie la naong meba namurit ba ma dalap buo ga iat ubibuong un malina. Ume akosar tavuk gare tiro na mirier lotup ganam.

³⁴Tara la nebolameng inamaniap am Morowa me lotu, magaulap let maionang teteiliat ga buat tiesmeng. Karuk kan. Memani, tale temaieng le tiesmeng leike ma teip. Pa ebat maionang mapat teip ga mameuluan, are maimai ang Moses la ilo. ³⁵Leba mema ameira paga ba, tie mamarikmeng laip maiam kan na luguap maiam. Memani, leba tiesieng magabun na tara la nebolameng na lotu, eba temotmuliiba kan maset.

³⁶Are mani? Ties ang Morowa la lake kan teiara tie miun, a? O agatming mimit la omila ties ang Morowa, pa mirie non teip ga magaulap la karuk, a? ³⁷Leba migana ba la agatong irie kan la migana o unuli, o agatong irie kan la amaning kamniap ang Muranama Ila Babai, tie, eba agatang, miroko pagap la mamirtung me miun, urie maimai ang Ila Kakani. ³⁸Pa leba tale oarakiang migana ba muana o uriro ties, tie buat arakiming gare migana la ume bais o ties o unuli.

³⁹Are ratmat ga papap tuam, naming maset meba omila kamniap meba miaramang ties o unuli. Pa baraba obunakming kamniap o ties o non ara non ara ties. ⁴⁰Pa mirier ubiap ganam na lotu, mimi le maset mamiuluan migat tavukup mila mumurum ga karuk ma pagap ba le fufulutmeng tapmat.

Man miaring uriro ties aime Karisito la uvvara ga ina teuara

15

¹Ekelesiap papap tuam, tuga ina temum agarip mim gat o bais ula muru la tuaramo mi. Omila ra uriro bais ula muru ga mime

dus maranit iro. ²Leba miaring maranit uriro ties o bais ula muru la tuaramo mi ga leba tale naganming agarit, tie eba milagiang Morowa ot uriro bais. ³Natauan ties la tuaro tinan, uriro ties la tualo miun, la igama, “Karisito la uvvara meba maduratang mirier kirinimup buam ganam, are tinan la umirmeng na Babam ula puaru.” ⁴Ga maiabua na una. Ga ina teuara o lama naien la, are tinan la umirmeng na Babam ula puaru. ⁵Ga tubiat betong ai Kepas, ga tubiat gat betong mai 12 ma Apostolop. ⁶Ga tubiat bat betong mai papot ma papap nat irie tara, uvas ma la makurupin 500. Ga papot ma mirie la man meinim ka, pa non ma la mevara ra. ⁷Ga tubiat betong ai Iemes. Ga tubiat betong mai gat mirier Apostolop ganam.

⁸Ga tubiat betong bat toi, turuo gare madalak la tale puomeng ulangip am meba avarangeieng naga ang. ⁹Memani, mitara tokakapi kabirana ma Apostolop. Ga tale puorung meba tomeivang apostolo. Memani, makirararung ekelesiap am Morowa. ¹⁰Pa me ubonuvarap ang Morowa, tokosarong gabettung gare titot la tunama. Ga ubonuvarap ang la tale kan muio agarit ira ruo. Karuk kan. Mitara ubirung maranit ga makuruptin non Apostolop. Pa tale kan turuo la okosartung. Karuk. Ubonuvarap ang Morowa la ionama ga turuo, uriet la makosarieng. ¹¹Are ratmat ga atabo makosartung o mirie non Apostolop la makosarmeng, pava iat ganam la tame bais o ties: Iesu la uvvara ga ina inim. Ga mimi teip la mipto ga naganming iro uriro ties

**Tubiat eba ina temaiara mirier inamaniap
la mevara gare Iesu la ina teuara**

¹²Tie, tame bais gare ro, Karisito, irie la uvvara ga ina teuara. Pa memani ga mirie kabirana mi la mime ties gare ro, “Migana la uvvara ra, irie la tale kan puoong meba ina emung gat?” ¹³Pa la uvvara migana ga tale gat puoong meba inim, tie tale kan ina ina inim Karisito gat tinan. ¹⁴Pa la tale ina inim Karisito, tie uriro ties la tame paramo, ebat paga ba agarit, ga nagan ming gat la ebat paga ba agarit. ¹⁵Non gat paga, leba are ba tiro, tie eba betpang gare ba teip o kakarabunim o ties ang Morowa. Memani, tiespang la uakap me Morowa la ina imuua Karisito. Pa leba tale puoang Morowa meba emum teip la mevara ra, tie tale kan imuua Karisito tinan. ¹⁶Eva, la migat tale kan ume imuua Morowa teip mila mevara, tie tala kan ina imuua Morowa Karisito. ¹⁷Pa la migat tale kan imuua Morowa Karisito, tie nagan ming la tala kan puoieng meba miagailie. Are ratmat ga man mionama ka na kirinim ming. ¹⁸Ga teip ga magaulap la naganmeng ira Karisito ga mevara ra, mirie gat la ioumeng ara. ¹⁹Pa la buario nagan ira Karisito ga ouanbula uriro ninimiap onim na uriro kimanam, tie sivut buong la okurupin maset sivut maiong non inamaniap na uro inamon.

²⁰ Pa talet are tiruo. Karuk kan. Migat ara Karisito la ina inim kabirana ma mirie non teip la mevara ra, are natauan parak la piro ra na ubi, meba masingala inamaniap mirie la mevara ra la eba ina meimung. ²¹ Uriro ties la uakap, memani ira namurit migana betieng nuvarap. Are gat tie, ira namurit migana, betong tavuk la ina meinim inamaniap mila mevara gat. ²² Are ratmat ga mirier inamaniap ganam la maionama ira Adam la mime mevara. Aret tie ga mirier inamaniap ganam la maionama ira Karisito la eba omela ninimiap. ²³ Pa tavuk la ina meinim, inamaniap ganam narit narit la eba ina meimung na tara kan ang. Natauan irie Karisito, irie natauan parak o ubi. Ga tubiat na tara la eba ina terigliang, inamaniap am la eba ina temiara. ²⁴ Tubiat na irie tara eba nam ba mirier pagap ganam, eba makiraraang Karisito mirier kagup ganam o arubu, ga mirier mila uke, ga mirier kukunimup ganam. Ga tubiat eba abung inamon na kilan a Morowa Mamo. ²⁵ Memani, eba ualeng Karisito mabuo gare orong ga ila puieng leba itatum mirier karorap am ganam. ²⁶ Ga tubiat eba itamung nuvarap gat, urie karorama bat ang lagorang. ²⁷ Eba betmeng gare ro, memani, umirmeng na Babam ula puaru gare ro,^c

“Morowa la uabuam ara mirier pagap ganam ga maiot apat Karisito.”

Pa na tara la tiesieng gare ro, bira la uakap Morowa la okosarong uriro ubi meba abum mirio pagap apat Karisito, irie kan la tale unama kabirana ma mirio pagap. Karuk. ²⁸ Pa tubiat mirier pagap ganam la maiot ara apat Karisito, irie Poi ang Morowa, tie irie kan la eba onang apat Ira ang la abum mirio pagap apat. Eba betmeng gare ro meba ualeng Morowa talamet mabuo mirier pagap ganam.

²⁹ Tie, leba tale ina temaiara teip la mevara ra, tie man paga la akosarmeng teip la mime omela unuvariap meba magamelie mirie teip la mevara ra, a? Leba tale puomeng meba ina temaiara, tie memani ga mime omela unuvariap meba maagamelie, a? ³⁰ Ga pava gat, mirier lap ganam la ponama gare teip la namo pakirarameng. La tale ina temaiara teip mila mevara, tie memani ga ponama gare tiro? ³¹ Ekelesiap papap tuam, mar mirie lap ganam toipop ngitngit ga giginanim are la namo taving. Migat tatuan, ties tung la migat o. Pa lama migat la mivientung ira Karisito Ila Kani buang, tie urio gat ties la migat o: Namo taving. ³² La oruluau it agat maiong teip onim na uro kimanam, ga neranamung ga inamaniap gare suvailap o gane toma Efeso, iriro tavuk eba toagaalie gare ba mani me ba orala uniap la iot atatan makin, a? La migat la tala gat temaiara teip mila mevara ra, tie “Mumuru ebar parakbuong ga tapbu, muana la kalup ebar buving.”

³³ Babun meairam meba mimeranang ga akosarming tavuk ila kire. Leba bumung ga teip mila kiram, eba akirarameng tavuk buang ila

^c 15:27 Sam 8:6

muri. ³⁴Mimi le ina mimung agat ming la uakap maset. Baraba man akosarming tavuk ila kire. Memani, mirie non teip kabirana mi la tale ka ameit Morowa maset, tuaramo uriro ties meba mulimiba me iriro.

Eba ina temaiara inamaniap la mevara ra gare mani?

³⁵Pa eba amama noba, “Inamaniap mila mevara ra eba ina temaiara gare ba mani? Eba maiaram man neip ga temaiara?” ³⁶Tiesnung gare migana o bangut! Nira tara la nulio man kabo na kimanam, tie eba ka lake iving, tubiat ga eba bat sikieng. ³⁷Ga na tara la nula nulio, tie nulio kabo agarit gare wit o non paga. Tale nula nulia man paga la eba betang tubiat gare muareip ga babap. ³⁸Pa Morowa kan la ualam muareip ga babap maun mirie kabop o agat ang kan. Ga ume ualam non ara non ara muareip ga babap maun mirier non kabop ut narit narit. ³⁹Neip ganam la tale kan nevuomeng. Karuk. Non kan neip ma inamaniap, pa non kan neip ma nganeip, pa non kan neip ma kobengip, pa abulap la memanim kan non neip. ⁴⁰Mirie pagap onim na panbinim la ame gat non neip, ga pagap onim na kimanam mirie gat la ame kan non neip. Pa lalabie ula kanu maiam neip onim na panbinim la non kan ga lalabie ula kanu maiam neip onim na kimanam la non kan. ⁴¹Muabari la imaning kan non lalabie ula kanu, ga ulang la amaning kan non lalabie ula kanu. Pa lalabie ula kanu maiang maralap la non ara, memani non marala la ilabie maset me noba marala.

⁴²Aret tie ga eba ina temaiara inamaniap la mevara. Neip la memuam, la mime isam, pa neip la mime temaiara, tale kan puomeng meba kiram ba. ⁴³Neip la memuam la tale memaning bonim, mirie la eba memaning bonim ula kanu. Neip la memuam la tale memaning kukunim, mirie la eba temaiara meba memaning kukunim. ⁴⁴Memuam neip onim na kimanam. Pa na tara la ina temaiara, tie betmeng gare neip a Muranama onim na panbinim. Ame neip onim na kimanam ga ame neip onim na panbinim.

⁴⁵Are tie ga umirmeng na Babam ula puaru gare ro, “Natauan migana Adam, akosarong Morowa meba betang migana la amaning ninimiap onim na uro kimanam.” Pa Adam onim malonim la betong irie Muranama meba alang ninimiap maun inamaniap. ⁴⁶Pa ninimiap ang Muranama la tale kan ime bet lake. Karuk kan. Ninimiap onim na uro kimanam la ime bet lake, ga tubiat bat ime bet ninimiap ang Muranama. ⁴⁷Morowa la akosarong natauan migana o kimanam, are ratmat ga irie, migana onim na kimanam. Lama narain Adam, irie migana onim na panbinim. ⁴⁸Teip onim na kimanam la kamena gare iruo natauan migana onim na kimanam. Pa teip onim na panbinim, la kamena gare iruo lama narain migana onim na panbinim. ⁴⁹Titot la bunama ga kabuna gare iruo migana onim na kimanam, ga aret tiruo, tubiat eba bunang ga kabuna gare migana onim na panbinim.

⁵⁰ Mimi papap tuam, tiestung me milam: Migana onim na uro kimanam la amanim it neip ga olabuan, irie la tale kan puoong meba obung na uriro inamon la ume uale Morowa mabuo inamaniap am ga ume malaminais. Are gat to, pagap la mime isam la tale kan puomeng meba mamela pagap la mime meinim atatan makin. ⁵¹ Miptang. Tuga miralava o non ties ula kagoiri tinan, pa titot la betieng ara la uakap: Eba bubuo ba ganam leba tale buving. Pa bubuo ganam leba teigorbula ga betbuong ga non ara. ⁵² Iruo paga la eba betang it kakalait gare irama la kakalait it adurinung ga ina kakalait nimua, na tara taurima la gorang la eba aalava. Migat, na tara la eba aalava taurima, Morowa la eba ina emum teip ga magaulap la mevara, ga tala kan isam. Pa bubuo teip la tale ka buvara, bubuo leba neigorbula ga betbuong ga non ara maset. ⁵³ Are ro: Miruo neip la mime isam, eba neigormela ga maset maionang ga paremeng. Miruo neip la mime mevara, eba neigormela ga tale puomeng meba gat meving. ⁵⁴ Migat, na tara la miruo neip la mime isam, urio la eba neigormela ga eba tala gat isam, ga miruo neip la mime mevara, eba neigormela ga eba tale puomeng meba gat meving, na iruo tara ties la iot na Babam ang Morowa, urie leba betieng ga migat ba o. Tiesieng gare ro,

“Morowa la akurupinong ara tavuk iang nuvarap, na tara la okiraraong ngangas ieng.”

Asisa 25:8

⁵⁵ “Nunuo nuvarap, lagu ngangas nung la nume makurupnin inamaniap, a? Nuvarap, lagu ngangas nung la nume mavure inamaniap meba makirarameng, a?”

Hosia 13:14

⁵⁶ Nuvarap la oila ngangas ieng iro kirinim meba mavureieng inamaniap ga makirarameng pa kirinim la oila ngangas ieng iro maimai. ⁵⁷ Pa bubuo le bivang temaieng me aun Morowa, memani ume bungangasong ga bume okurupin danunumiap iro ngangas ang Ila Kakani buang Iesu Karisito. ⁵⁸ Are ratmat ga mimi papap tuam migat, mimi le dusming maranit ga buat gat miairam man pagap meba mimeranang tapmat ga ebafafalemeng. Mirier lap ganam le man mimamaranit ba meba man ubiming o uriro ubi la ualo Ila Kani miun meba okosarming. Memani, mira la tale ubiming aun Ila Kani agarit.

Kakepup la eba maagailie teip ga magaulap am Morowa na Ierusalem

16 ¹ Titot, tuga tiestang me miriro kakepup la miga mipamum meba mialam maun teip ga magaulap am Morowa. Okosarming uriro ubi gare tinan la masingtuala ekelesiap onim toma Galatia o uriro alang. ² Ma mirier Sandeap ganam, mimi ut narit narit la agatming me miriro kakepup la miaram na ubi ming o unan wik, ga miabung nap ba meba maiot maset na luguap mim kan. Are ratmat ga na tara la eba bettang tubiat, tie eba tale mimaning ubi meba maisinming kakepup ba meba

mialam toun. ³Ga na tara la eba bettang mi, eba talang babam maun non teip mimi kan la eba maiteming meba maiaving uriro kamniap ming me togo Ierusalem. ⁴Pa eba agattang leba mumuru ba meba tala ga mirie, tie eba tala ga mirie.

Paulo la namo ala magimaang ekelesiap onim Korin

⁵Tie, eba tala na provins Masedonia, ga tubiat eba tala bettang mi. Memani, tuga agimaran gar la maionama na provins Masedonia. ⁶Tie, atabo eba tonang ga mimi a tara ila papoi. Tale orit, atabo eba tonang ga mimi puoieng na tara o susugun ga ifif ula mamaranu leba no ba. Ga eba toagamilie ma noba pagap me urio nunumiap tung, tara la tuga tala na non pianam. ⁷Memani, tale narung meba migimaran ga tonang ga mimi a tara ila papoi. Karuk. Leba toairang Ila Kakani, tie eba tonang ka ga mimi a tara ba ila laklage. ⁸Pa eba tonang to na taun Efeso puoieng na la o Pentikos. ⁹Memani, Morowa la unavo ra alang ula kanu me rulam meba maagaralie papot teip ga magaulap meba betmeng lop am Morowa. Pa non gat paga, ame papot teip la nekaromela me rulam.

¹⁰Pa tubiat na tara la eba betang Timoti mi, tie alagiming ga umialeng maset abuo meba onang maset kabirana mi. Memani, ume okosar ubi ang Ila Kakani, are turuo la tume okosar. ¹¹Are ratmat ga buat minia ga mialam ibup mi ira a. Agamilie meba amung na alang a malina na dalap a ga ina gat muong toi. Memani, man auantula ga non papap meba mumaiong.

¹²Pa aime papa buang Apolos, man tiestung maranit aime meba ala migimaang ga non papap. Pa tale naong migat meba ala titot, pa tubiat eba bat ala ga migimaang, leba tara ba ila mumuri, tie eba ala.

Non gat tiesiap la gorang o uirorot

¹³Mimi le maset temamalienming ga dusming maranit un nagan. Mimi le maset betming gare teip o uidang, ga mimamaranim ba. ¹⁴Na tara la makosarming mirier pagap ganam, tie makosarming a tavuk o na. ¹⁵⁻¹⁶Ekelesiap papap tuam, amit ara gar ang Stepan la lake betmeng ekelesiap kabirana ma inamaniap onim na provins Akaia, ga maialo ninimiap maiong meba maagamelie teip ga magaulap am Morowa. Are ratmat ga tuga mangangastang dalap mi, papap tuam. Mimi le omiuluan ties maiong miro teip ga mionang mapat miro teip, ga mirier teip la mime miagamelie ga mime ubi maranit na uriro ubi. ¹⁷Stepan ga Potunaio ga Akaiki la mumaio toi, ga mitara teruba la magimaranung. Memani, mimi ganam la tale puoming meba mumiong toi, pa mirie naien ma teip la miagamelie meba togimameng. ¹⁸Mumaio togo ga makosarmeng maset dalap tuo, ga dalap mi gat. Are ratmat ga mumuru le marakiming miriro teip ga miavim bop ma.

Ualo Paulo ties o ubonuvarap maun ekelesiap onim Korin

¹⁹Mirier ekelesiap na lotup na provins Esia la maialo “la ula muru” me miun. Akuila ga Prisila ga inamaniap o lotu la mime nebola na luguan liang, mirie gat la maialo “la ula muru” maset me miun na bonim a Ila Kakani. ²⁰Mirier papap la maialo “la ula muru” me miun. Na tavuk buang teip ga magaulap am Morowa, mimi ganam narit narit le obakming kaus ga non ekelesiap.

²¹Turuo Paulo, a kilan kan tuo omirtung urio “la ula muru” me miun. ²²Leba noba migana la tale naong, tie eba akaranmeng ga iouang. Ila Kakani, munang! ²³Ubonuvarap ang Ila Kakani Iesu le iot ga mimi. ²⁴Ga na rung le iot ga mimi ganam ira Karisito Iesu. Amen.